

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra bezpečnostních studií

**Antisemitismus a jeho vliv na českou pravicově
extremistickou scénu**

Bakalářská práce

**Antisemitism and its influence on the right-wing extremism scene in the Czech
Republic**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

PhDr. Štěpán Strnad, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Petr Pařízek

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 27. 2. 2023

Petr Pařízek

Poděkování

Chtěl bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Strnadovi, Ph.D. za odborné vedení, pomoc a užitečné rady při zpracovávání této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině, přítelkyni a uskupení SHRIMPA za podporu po dobu studia.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na projevy antisemitismu v České republice na pravém kraji politického spektra. V první části práce jsou uvedeny základní pojmy spojené s problematikou antisemitismu a historie antisemitismu na českém území. V druhé části jsou shrnuta statistická data Federace židovských obcí v ČR a data Ministerstva vnitra ČR, která monitorují počet antisemitských útoků na území ČR. Následně jsou vybrány a analyzovány konkrétní projevy subjektů, jež se dají definovat jako krajně pravicové – největší důraz je kladen na Pavla Kamase, Dělnickou mládež a Národní demokracii v čele s Adamem Benjamenem Bartošem. Práce dochází k závěru, že antisemitismu sice není hlavním tématem české krajní pravice, ale počty jeho projevů znepokojivě narůstají.

Klíčová slova

Antisemitismus; Židé; krajní pravice; Dělnická mládež; Národní demokracie; nenávistný projev

Annotation

The bachelor thesis focuses on the manifestations of anti-Semitism in the Czech Republic at the right end of the political spectrum. In the first part of the thesis, basic concepts related to the issue of anti-Semitism and the history of anti-Semitism in the Czech Republic are presented. The second part summarizes statistical data from the Federation of Jewish Communities in the Czech Republic and data from the Ministry of the Interior of the Czech Republic, which monitor the number of anti-Semitic attacks on the territory of the Czech Republic. Subsequently, specific manifestations of entities that can be defined as far-right are selected and analysed - the main attention is paid to Pavel Kamas, Dělnická mládež and Národní demokracie led by Adam Benjamin Bartoš. The thesis concludes that although anti-Semitism is not the main theme of the Czech far right, the number of its manifestations is increasing alarmingly.

Keywords

Antisemitism; Jews; far right; Dělnická mládež; Národní demokracie; hate speech

Obsah

Úvod.....	6
1 Antisemitismus jako pojem.....	6
1.1 Antijudaismus	9
1.1.1 Rituální vraždy	10
1.1.2 Trávení studní a šíření moru	11
1.2 Nacionalistický antisemitismus	12
1.3 Rasový antisemitismus	13
1.3.1 Popírání holocaustu	14
1.4 Obviňování Židů kvůli práci s penězi	15
1.5 Nový antisemitismus.....	16
1.6 Antisionismus	17
2 Historie antisemitismu v Českých zemích	17
2.1 Prvotní zmínky.....	17
2.2 Nástup Habsburků.....	19
2.3 Hilsnerova aféra	21
2.4 Československá republika	22
2.5 Mnichovská dohoda a protektorát Čechy a Morava.....	23
2.6 Období po 2. světové válce a nástup komunismu	24
3 Postih antisemitismu podle práva České republiky	26
4 Současné projevy antisemitismu v České republice	28
4.1 Antisemitismus v publikační činnosti	34
5 Projevy antisemitismu v současné extrémně pravicové sféře	38
5.1 Dělnická strana sociální spravedlnosti a Dělnická mládež.....	38
5.2 Národní demokracie	46
5.2.1 Soudy Adama Benjamina Bartoše	48
5.2.2 Knižní tvorba Adama B. Bartoše	51
Závěr.....	54
Seznam literatury	56

Úvod

Antisemitismus je problematika, která existuje již staletí a vyvrcholila v jedno z nejtemnějších období světové historie – holocaust. Dalo by se očekávat, že po této hrůzné skutečnosti se společnost poučí a antisemitské názory jednou pro vždy zaniknou. Bohužel se v dnešní době, po více než 80 letech od této hrůzné události, opět potýkáme s nárůsty tohoto jevu ve společnosti.¹

V nedávné době proběhl střelecký útok v Bratislavě, který byl mířený primárně proti LGBT+ osobám. Pachatel tohoto útoku zveřejnil na internetu manifest, jenž byl mimo LGBT+ komunitu taky namířen právě proti Židům. Slovensko je stát, který je České republice nejbližší ze všech států světa, a projev takto extrémní formy antisemitismu v zemi takto nám kulturně podobně je velice znepokojující.²

Otázkou tedy je, jak si stojí antisemitismus v České republice? Jedná se o jedno z hlavních témat krajní pravice, jako tomu bylo v minulosti, nebo se jedná spíše o okrajovou záležitost? Jakým způsobem se u nás projevuje antisemitismus?

K zodpovězení těchto otázek nám pomůže analýza zpráv, které se zabývají buď čistě antisemitismem (jako jsou Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice vydávané Federací židovských obcí v České republice.), nebo extremismem jako takovým (jako jsou Zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky vydávané Ministerstvem vnitra) a následná analýza projevů antisemitismu vybraných krajně pravicových subjektů.

1 Antisemitismus jako pojem

Při snaze definovat, co přesně antisemitismus je, narážíme hned na několik problémů. První problém je už v samotném slově „antisemitismus“. Jazykovým výkladem dojdeme k tomu, že se jedná o určité vymezení proti semitismu – dalšímu pojmu, který je sám o sobě problematický. Lingvistika tento pojem používá pro označení takzvaných semitských jazyků, mezi které patřila mimo

¹ *Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030)* [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0615&from=EN>.

² HARZER, Filip. *Střelba v Bratislavě: Co víme o teroru na Slovensku. Seznam Zprávy* [online]. [cit. 23.02.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-stredni-evropa-co-vime-o-teroru-v-bratislave-necitim-litost-neni-to-zabavne-napsal-vrah-216790>.

hebrejštiny také například akkadština nebo feničtina.³ Mezi Semity se řadí také Arabové, proto se můžeme setkat s tvrzením, že Arabové nemůžou být antisemité, jelikož by směřovali nenávist i vůči sobě. Jistě ale nemůžeme pokládat antisemitismus jako nenávist vůči Feničanům nebo antisemitismus omlouvat arabské populaci.

Literatura se shoduje, že pojem antisemitismus zpopularizoval v 19. století německý novinář Wilhelm Marr ve svých rasistických textech, kde jím nahradil dříve používané německé slovo „*Judenhass*“, které můžeme do češtiny přeložit jako „nenávist k Židům“.⁴ Pojem antisemitismus se poté v průběhu historie natolik spojil s myšlenkou nenávisti k Židům, že se i přes jeho jazykovou nesmyslnost stal pojmem všeobecně uznávaným.

Existuje mnoho definic antisemitismu, například Federace židovských obcí v ČR používá definici Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu, k níž se mimo jiné hlásí obě komory parlamentu České republiky.⁵ Tato definice zní:

„Antisemitismus je určitý způsob vnímání Židů, který lze popsat jako nenávist vůči Židům. Slovní a fyzické projevy antisemitismu směřují proti židovským i nežidovským osobám anebo jejich majetku, proti institucím a bohoslužebným místům židovských obcí.“⁶

Velice důležitá je v této definici zmínka o nenávisti i proti nežidovským osobám anebo jejich majetku. Antisemitismus není totiž takto definován tím, že je útočeno

³ LAQUEUR, Walter. *Mění se tvář antisemitismu: od starověku do dnešních dnů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0. Str. 26.

⁴ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. Str. 128.

LAQUEUR, Walter. *Mění se tvář antisemitismu: od starověku do dnešních dnů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0. Str. 26.

KRYL, Miroslav. *Rasismus, antisemitismus, holocaust*. Ústí nad Labem: Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2011. ISBN 978-80-7414-389-2. Str. 43.

⁵ *USNESENÍ SENÁTU* [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/webdav/psssenat/original/90463/75783>.

⁶ *What is antisemitism? | IHRA. A world that remembers the Holocaust* [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://www.holocaustremembrance.com/resources/working-definitions-charters/working-definition-antisemitism>.

na Židy, ale tím, na co si útočník myslí, že útočí. Je tedy definován subjektivně samotným pachatelem a jeho myšlenkami, které přeměnil v určité činy.⁷

Mezi další definicemi můžeme zmínit definici socioložky Helen Feinové, zakladatelky International Association of Genocide Scholars, společnosti, která se věnuje výzkumům genocid:

„Přetrvávající latentní struktura nepřátelských názorů na Židy, která se v kolektivu projevuje u jednotlivců jako postoje, v kultuře jako mýtus, ideologie, folklór a výtvarná díla a ve skutcích jako společenská nebo právní diskriminace, politická mobilizace proti Židům a kolektivní nebo státní násilí – v jehož důsledku se, ať už záměrně, či nezáměrně, vytváří odstup a úsilí o vyloučení nebo likvidaci Židů jako Židů.“⁸

Tato poměrně rozsáhlejší definice je zajímavá tím, že spojuje různé typy antisemitismů, které v průběhu historie existovaly, a to tak, že poukazuje na to, že se jedná o přetrvávající jev. Můžeme totiž konstatovat, že důvod nenávisti k Židům se v průběhu historie měnil.

Dále můžeme zmínit termín „Cvak!“ představený Jane O'Reilly, který byl primárně použit v kontextu genderové nerovnosti, ale dá se využít na jakoukoliv formu diskriminace. Nejedná se o přímou definici něčeho, jakožto spíše o subjektivní uvědomění, kdy je některé jednání už za hranou a mělo by se považovat za antisemitismus – tento moment uvědomění nazvala O'Reilly právě „Cvak!“.⁹ Problematičnost tohoto termínu tkví právě v onom subjektivní posouzení, každý jedinec bude mít jinak nastavenou hranici toho, co je ještě v pořádku a co už nikoliv. Tento pojem je tedy lepší na rozlišení takovýchto situací, kdy jsou určité činy nebo výroky na oné pomyslné hranici některých definic popsaných výše.

⁷ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. Str. 129.

⁸ LIPSTADT, Deborah E. *Antisemitismus: tady a teď*. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2020. ISBN 978-80-7553-761-4. Str. 25.

⁹ LIPSTADT, Deborah E. *Antisemitismus: tady a teď*. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2020. ISBN 978-80-7553-761-4. Str. 23.

Antisemitismus jako takový je postaven na různých důvodech s přihlédnutím k tomu, z čeho tato nenávist pramení, můžeme rozdělit antisemitismus na několik různých typů, které mohou stát samostatně, ale v praxi se často kombinují.

1.1 Antijudaismus

Jak sám název napovídá, jedná se o vymezení se proti judaismu, tedy židovskému náboženství. Můžeme ale považovat nenávist k určitému náboženství za podkategorii nenávisti k určité etnické skupině? V případě judaismu ano, jelikož je toto náboženství, na rozdíl od jiných, pevně spojeno právě s jednou skupinou obyvatel, a to právě s Židy.

Jedná se o jednu ze starších forem antisemitismu, jejíž vznik můžeme spojovat se vznikem židovské diaspory, která započala jedno až dvě století před zničením Šalamounova chrámu v roce 586 př. n. l.¹⁰ Založená je převážně na odlišnosti tohoto náboženství od ostatních. V případě starověkého Řecka a Říma spočíval hlavní problém v monoteistickém pojetí judaismu jdoucím proti soudobým polyteistickým náboženstvím a v neschopnosti tamních obyvatel uchopit Boha, který není viděn a nesmí být jakkoliv zobrazen. Ve spojení s uzavřeností židovských skupin vznikla tato nevole vůči nim poměrně přirozeně.¹¹

Svoji roli mělo i odlišné chování Židů, které bylo způsobeno právě dodržováním náboženských předpisů. Můžeme zmínit odmítání konzumace vepřového masa, dodržování šabaty nebo obřízku. S nástupem křesťanství začala tato nenávist pramenit hlavně z křesťanské představy toho, že judaismus jako náboženství selhalo, nerozpoznalo v Ježíši Kristu spasitele, či dokonce, že jsou zodpovědní za jeho smrt.¹²

Údajná vina za smrt Ježíše Krista byla jedním z hlavních aspektů křesťanské nenávisti vůči Židům. Toto obvinění pramení z Matoušova evangelia, kde jeho autor popisuje rozhodování o Ježíšově osudu, ke kterému byl zmocněn Pilát Pontský. Ten uděloval o svátcích vždy milost jednomu z odsouzených na smrt.

¹⁰ LAQUEUR, Walter. *Mění se tvář antisemitismu: od starověku do dnešních dnů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0. Str. 42.

¹¹ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. Str. 130.

¹² DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. Str. 130.

Otázku, zda by ten, komu bude udělena milost, měl být právě Ježíš Kristus, nebo jiný vězněný (Barabáš), nechal na přítomném davu (skládajícím se převážně z Židů).¹³

„A všechen lid mu odpověděl: „Krev jeho na nás a naše děti!“ Tu jim propustil Barabáše, Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.“

Nový zákon – Matouš 27, 25-26¹⁴

Ve zmíněné citaci je důležité použití slov „všechen lid“ a „na nás a naše děti“. První sousloví říká, že Ježíšovu smrt chtěli všichni Židé, ne pouze vybraná skupina. Druhé zase vinu za tento skutek přenáší i na všechny další generace Židů, což v důsledku vedlo k tomu, že z tohoto skutku jsou Židé obviňováni dodnes.

1.1.1 Rituální vraždy

V historii hrál důležitou roli mýtus o takzvaných rituálních vraždách, kterých se Židé měli dopouštět na křesťanech. Prvním zaznamenaným případem tohoto mýtu byl rok 1144, kdy ve městě Norwich v Anglii bylo nalezeno tělo mladého chlapce. Tento čin byl připsán Židům s odůvodněním, že chtěli znesvětit nadcházející křesťanské svátky (stalo se tak totiž před Velkým pátkem).¹⁵

V následujících letech podobných případů přibývalo a postupem času se jako hlavní cíl těchto údajných vražd stala křesťanská krev, kterou Židé prý používali k léčení nebo k vytváření tradičních pokrmů macesů.¹⁶ Dlužno zmínit, že ze začátku byla obecná populace a panovníci k těmto obviněním skeptičtí. Císař Fridrich II. dokonce nechal v roce 1236 vydat „Zlatou bulu“, která chránila Židy před těmito nařčeními. Bulu vydal po tom, co nechal učence prostudovat judaistické texty. Učenci ve Starém zákoně ani v Talmudu nenašli jedinou zmínku

¹³ SCHÄFER, Peter. *Krátké dějiny antisemitismu: kde se zrodila nenávisť k Židům a proč se pořád vrací*. Praha: Paseka, 2022. ISBN 978-80-7637-285-6. Str. 66-67.

¹⁴ *Bible: písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): podle ekumenického vydání z roku 1985*. 2. katolické vyd. Praha: Zvon, 1991. ISBN 8071130095. Nový zákon Str. 39.

¹⁵ ARAVA-NOVOTNÁ, Lena. *Nová doba, stará zloba: soudobý antisemitismus v historickém kontextu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2010. ISBN 978-80-7043-937-1. Str. 17-18.

¹⁶ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. Str. 130.

o těchto rituálních vraždách, naopak našli přímý zákaz konzumace jakékoliv krve v jakékoliv podobě. Za několik let vydal obdobnou bulu papež Inocenc IV.¹⁷

Bohužel i přes tyto snahy se mýtus o rituálních vraždách stal součástí lidské mentality (převážně díky křesťanské propagandě) a neustále se v průběhu historie vracel. V českém prostředí je to typický příklad Leopolda Hilsnera obviněného z rituální vraždy Anežky Hrušové. Tato pověra byla zakořeněna v lidech tak silně, že dokonce i Tomáš Garrigue Masaryk, který byl právě pro obhajobu Leopolda Hilsnera částí veřejnosti označen jako židomil, se v díle Karla Čapka *Hovory s T.G.M.* přiznal, že této pověře podlehl.

„Židů, těch jsem se bál; věřil jsem, že potřebují křesťanské krve, a proto jsem si raději zašel o pár ulic, než abych šel podle jejich stavení;... Když jsem v sobě překonal ten lidový antisemitismus? Panáčku, cítím snad nikdy, jen rozumem; vždyť vlastní matka mě udržovala v krevní pověře.“¹⁸

1.1.2 Trávení studní a šíření moru

Tento fenomén se rozšířil během morové epidemie mezi lety 1348 a 1349, která zahubila více než třetinu obyvatel Evropy. V té době se nevědělo, co nemoc způsobuje, ale princip otravy byl dobře známý. Vznikl tedy mýtus o Židech, kteří otravují studně – podložený tradiční domnělou nenávisť Židů ke křesťanským spoluobyvatelům a jejich snaha se jim mstít. Tato myšlenka vedla v Evropě k mnoha pogromům na židovské osady, převážně na území Německa a Pyrenejského poloostrova. Ani Českým zemím se páchání pogromů na Židech za údajné způsobení „černé smrti“ nevyhnulo, o čemž vypovídá pogrom z roku 1349 v Praze a pogrom z roku 1350 v Chebu.¹⁹

Dneska už není aktuální problém otrávených studní, ale problematika nemocí je aktuálnější než jindy (převážně kvůli pandemii Covid-19). Proto jsou Židé obviňováni ze šíření nemocí buď s cílem zredukovat populaci nebo aby vydělali na lécích nebo očkování, které budou prodávat právě na nemoc, kterou vytvořili.

¹⁷ ARAVA-NOVOTNÁ, Lena. *Nová doba, stará zloba: soudobý antisemitismus v historickém kontextu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2010. ISBN 978-80-7043-937-1. Str. 19.

¹⁸ ČAPEK, Karel. *Hovory s T.G. Masarykem*. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0170-x. Str. 21-22.

¹⁹ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. V Plzni: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 196-197.

Podle sdělení Evropské komise se na území EU znovu objevilo mnoho předsudků mířených proti Židům ve spojitosti s vytvořením nebo benefitováním z Covidu-19.²⁰

1.2 Nacionalistický antisemitismus

Židovský národ je od první diaspory rozšířen po celém světě. Samostatný židovský stát vzniknul až v roce 1946 a mnoho příslušníků tohoto národa se i přesto rozhodlo zůstat v zemi, ve které žilo do té doby. Mezi ostatními menšinami se proto často stávají terčem nenávisti ze stran nacionalisticky²¹ smýšlejících jedinců nebo uskupení. U židovské menšiny je tato nenávist často podporována představou o židovském spiknutí nebo o takzvaném „státu uvnitř státu“.

Dobrym příkladem nacionalistického antisemitismu je text sepsaný Janem Nerudou – Pro strach židovský. Projevuje se zde nevole vůči Židům na základě představy o tom, že jsou vždy více věrni svému vlastnímu národu na úrok národu, ve kterém žijí. Neruda v textu sám píše, že nechová k Židům nenávist (zmiňuje, že s Židy vyrůstal, přátelil se s nimi atd.), ale přiznává se spíše k nepřátelství k jejich národu.

„Co se mé osobnosti dotýče, k nenávisti k židům nemohu se právě tak přiznat, jako se musím přiznat k politickému i národnímu, ale mužnému nepřátelství k nim.“²²

„Co jim záleží na národech, kteří je k tomu ještě tak dlouho hnětli! Oni jsou národ svůj, který má také politiku svou.“²³

²⁰ *Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030)* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0615&from=EN>

²¹ Je dobré zmínit, že nacionalismus apriori nevede k nesnášenlivosti k národnostním menšinám, ale jedinci nebo uskupení hlásající takovéto názory se za něj velice často skrývají.

²² NERUDA, Jan. "Pro strach židovský": politická studie. Praha: Dr. Grégr a Ferd. Dattel, 1870. [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Jan_Neruda_-_Pro_strach_%C5%BEidovsk%C3%BD_-_1870.pdf. Str. 6.

²³ NERUDA, Jan. "Pro strach židovský": politická studie. Praha: Dr. Grégr a Ferd. Dattel, 1870. [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Jan_Neruda_-_Pro_strach_%C5%BEidovsk%C3%BD_-_1870.pdf. Str. 18.

1.3 Rasový antisemitismus

Nenávist z titulu rasy byla pro Židy historicky nejtragičtější. Největší důsledek tohoto druhu nenávisti můžeme totiž spatřovat v holocaustu. Na rozdíl od nenávisti k Židům z důvodu jejich náboženství (a s tím spojeným chováním) nebo příslušnosti k jinému národu zůstane nenávist na základě rasy přítomná nezávisle na jejich chování – můžeme totiž teoreticky polemizovat nad tím, že kdyby se Žid zřekl svého náboženství a plně se hlásil k převažujícímu národu státu, v němž pobývá, tak by s ním člověk uvažující na základě antijudaismu nebo nacionalistický antisemita nemusel mít problém. Nesnášenlivost na základě rasového antisemitismu je nesnášenlivost, kde jsou Židé nesnášeni pouze za to, že vůbec jsou.

Rasový antisemitismus začal převažovat po oslabení křesťanství ve světě, do té doby převažoval antijudaistický způsob nahlížení na Židy, který ale na nekřesťany neměl moc velký vliv. Antisemité tedy přišli s myšlenkou, že Židé jsou samostatná rasa, která je již ve svém jádru zkažená. Všechny snahy Židů o lepší integraci do společnosti (konvertováním nebo přihlášením se k jinému národu) jsou jenom přetvářka, která má Židům umožnit plnění jejich vlastních cílů.

Rasová teorie byla o to nebezpečnější, že vytvářela pocit, že její myšlenku podporuje vědecké poznání. Tím, že se snažila opírat o vědu (převážně genetiku), získávala tato teorie nádech objektivně zjištěné pravdy, která je dokázaná respektovaným vědeckým způsobem. Pravdou ale bylo, že veškeré výroky na adresu vrozených odlišností Židů od ostatních národů nebyly postaveny na objektivním vědeckém bádání, ale na subjektivních názorech jejich autorů.

Mezi autory razící tuto teorii můžeme zařadit například Eugena Dühninga, který byl mezi prvními autory v Německu razícími rasovou teorií – primárně hlásá, že jsou Židé jako rasa sobecká, nemorální a neschopná dosáhnout jakýchkoliv kulturních úspěchů. Theodor Fritsch se snaží vysvětlit rozdílnost židovské rasy argumentací, že se jedná o nomádský národ jdoucí pouze po kořisti bez ohledu na ostatní. Velice výrazným autorem zastávající rasový antisemitismus byl Houston Stewart Chamberlain. Hlásal, že židovská rasa je rasou čistou (čímž ji oddělil od rasy semitské) stejně jako rasa germánská, ale v žádném případě jí není rovnocenná,

naopak se jedná o největšího nepřítele germánské rasy právě z důvodu toho, že jí může konkurovat svojí čistotou.²⁴

Ve spojení s rasovou teorií se kladl větší důraz na představu takzvaného židovského spiknutí. Hlavním zdrojem této myšlenky se stala kniha Proroky sionských mudrců, jejíž autor je dodnes neznámý. Poprvé vyšla v roce 1903 v Petrohradských novinách. V této knize se mluví o existenci tajné židovské organizace, která má za cíl ovládnout celý svět, a to za pomoci všech nástrojů, jakkoliv nemorální mohou být.²⁵

1.3.1 Popírání holocaustu

Tento aspekt můžeme, z logických důvodů, spatřovat až po událostech 2. světové války. Jedná se o tvrzení, která rozporují historická fakta o holocaustu. Tento odpor proti historickým faktům můžeme spatřovat v úplném odmítání holocaustu jako historické události (s argumentací, že se nikdy nic takového nestalo) nebo zlehčováním jeho průběhu – většinou se jedná o snižování počtu obětí, popírání způsobu zabíjení nebo dokonce tvrzením, že si Židé holocaust vytvořili sami, aby se následně mohli situovat do role obětí.²⁶

Je historickou ironií, že první hlavní představitel popírání holocaustu byl přeživší koncentračního tábora Paul Rassinier. Rassinier byl francouzský člen odboje, komunista a následně člen socialistické strany, který byl uvězněn v koncentračních táborech Buchenwald a Dora-Mittelbau. Ve svém díle zpočátku popírá vinu nacistických dozorců a přehazuje ji na Židy, kteří byli pověřeni dohledem nad vězni. Dále tvrdí, že přeživší lžou, aby ze sebe udělali větší oběti, a dozorcí se k činům přiznávají pro falešnou víru z menšího trestu. Později začal pochybovat o svědectví přeživších, zpochybnil vraždění pomocí plynových komor a odmítal, že existovala jakákoliv německým státem řízená snaha o likvidaci Židů. Rassinier nemohl nikdy existenci táborů zcela popřít ani nemohl tvrdit, že život v nich byl lehký – sám ve dvou těchto táborech byl vězněn. Začal tedy s popíráním

²⁴ SCHÄFER, Peter. *Krátké dějiny antisemitismu: kde se zrodila nenávisť k Židům a proč se pořád vrací*. Praha: Paseka, 2022. ISBN 978-80-7637-285-6. Str. 253-260.

²⁵ LAQUEUR, Walter. *Měnící se tvář antisemitismu: od starověku do dnešních dnů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0. Str. 92.

²⁶ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 205-206.

toho, že se jednalo o genocidu. Prohlašoval, že tvrzení o genocidě je nesmyslné, vymyšlené sionisty, kteří se snažili na Německu vydělat co nejvíce peněz (tvrdil, že to dělali, protože se reparace vypočítávaly podle počtu obětí, což ale nebyla pravda). Opakovaně zpochybňoval počty zavražděných Židů, nechal se slyšet, že minimálně čtyři pětiny z oněch 6 000 000 obětí je pořád naživu.²⁷

Popírači holocaustu využívají argumenty postavené na překrucování nebo úplném popírání historických faktů. Snaží se diskuzi o existenci této události dostat do obecného diskurzu. Často se opírají o svobodu slova a práva lidí slyšet „druhou stranu“ pohledu na tuto část historie. Tito historičtí revizionisté se pokoušejí udělat z prostého popírání historických faktů předmět diskuze, což představuje formu antisemitismu, která je mnohem nebezpečnější, než se na první pohled může zdát. Jedná se o typ antisemitismu, jenž není na první pohled zjevný – lidé snažící se diskutovat o „reálné“ historii holocaustu většinou nebudou nosit hákový kříž, nebudou se vyjadřovat nenávislně k Židům, budou pouze tvrdit, že je mají zájem na tom, aby byla historie vykládána správně.

1.4 Obviňování Židů kvůli práci s penězi

Obraz Žida jako lakomého lichváře, který touží pouze po zisku, je velice rozšířen dodnes. Tato myšlenka stojí na názoru, že Židé milují peníze, a proto s nimi odjakživa přirozeně pracovali. Doopravdy to ale bylo tak, že v roce 1179 se 2. lateránským koncilem zakázalo věnovat křesťanům půjčování na úrok, a tak tuto mezeru na trhu přirozeně vyplnili ti, kteří tuto službu poskytovat mohli – Židé.²⁸

Jistě stojí za zmínku, že tento narativ byl nakolik rozšířený, že prosákl i do díla jednoho z nejslavnějších autorů na světě Williama Shakespeara. V dramatu *Kupec benátský* je postava Shylocka typickým vyobrazením lakomého Žida. Christopher Marlow napsal ve stejné době jiné drama jménem *Maltský Žid*. V této divadelní hře je Žid Barabáš (symbolická volba jména vzhledem k tomu, že právě Barabáš byl vybrán nad Ježíšem v procesu před Pilátem Pontským) vyobrazen jako Žid spojující snad všechny předsudky směřované proti Židům v té době. Obě

²⁷ LIPSTADT, Deborah E. *Popírání holocaustu: sílící útok na pravdu a paměť*. Praha: Paseka, 2001. Souvislosti (Paseka). ISBN 80-7185-402-6. Str. 79-85.

²⁸ MESSADIÉ, Gerald. *Obecné dějiny antisemitismu: od starověku po dvacáté století*. Praha: Práh, 2000. ISBN 80-7252-038-5. Str. 136.

tato dramata měla následně poměrně velký úspěch v nacistickém Německu, kde byla využita k nacistické propagandě.²⁹

Dnes se tento názor projevuje jako představa o židovském spiknutí, poukazováním na práci Židů ve finančním sektoru (typicky Rothschildové) nebo představou o tom, že Židé uměle vyvolávají ekonomické krize.

1.5 Nový antisemitismus

Cílem nenávisti nového antisemitismu je politika státu Izrael (popřípadě i samotný stát jako takový), kde zároveň tato nenávist používá pro dokázání svých tezí jiných antisemitských motivů (většinou představu o židovském spiknutí). Je ovšem důležité podotknout, že stát Izrael je stát jako každý jiný, a není tedy možné o jakékoliv kritice Izraele hovořit jako o formě antisemitismu.

Rozdíl mezi antisemitismem a regulérní kritikou státu Izrael můžeme rozpoznat použitím 3D testu, který vypracoval Nathan Sharansky a představil ho v roce 2004 v článku napsaný pro *Jewish Political Studies Review*. 3D stojí za pojmy demonizace, dvojí metr a delegitimizace. O demonizaci se jedná, pokud je stát Izrael vykreslován jako strůjce všeho zla na světě, jako stát ovládající svět, srovnáváním Izraele s nacistickým Německem a podobně. Dvojí metr označuje kritizování Izraele za určité činy a zároveň přehlížení obdobných činů, které páchají jiné státy (typicky můžeme mluvit o porušování lidských práv v Číně). Delegitimizace je odmítání práva na existenci samostatného státu Izrael mezi ostatními státy světa.³⁰

Zrod nového antisemitismu spatřujeme v několika událostech, které nastaly s nástupem druhého tisíciletí. Zprv se jedná o druhou intifádu (násilné povstání Palestinců proti státu Izrael), která začala v roce 2000 jako vyústění nepovedené aplikace mírových jednání vedoucí k podepsání mírových dohod z Osla. Zadruhé se jedná o konspirační teorie navazující na útoky 11. září 2001. Ty tvrdí, že Židé zosnovali útoky na Dvojčata, aby zmanipulovali americkou zahraniční politiku proti arabskému světu, z čehož by benefitoval Izrael. Nelze opomenout ani Světovou

²⁹ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. V Plzni: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 242-243.

³⁰ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. V Plzni: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 45-46.

konferenci proti rasismu, která se konala v roce 2001 v Durbanu. Zde se muslimské státy snažily přirovnávat sionismus k rasismu a označit Izrael za rasistický stát, jenž provádí nový druh apartheidu na úkor Palestinců.³¹

1.6 Antisionismus

Pojem antisionismus označuje odpor vůči sionismu. Přirozeně vyvstává otázka, co vlastně sionismus je. Andrew Heywood definuje sionismus dvěma významy:

1. Politické ideologie snažící se o založení židovského státu.
2. Politika příslibu Izraele, že poskytne domov všem Židům a snahy poskytovat Izraeli podporu proti jeho nepřátelům.³²

V dnešní době se pojem sionismus často objevuje ve spojení s židovským spiknutím, které se snaží prosadit židovské zájmy v různých odvětvích ve světě.³³

Pokud se někdo vymezuje proti sionismu, vymezuje se buď proti snaze o existenci státu Izrael (před rokem 1948), nebo se vymezuje proti jeho zachování. Případně se vymezuje proti právu Židů na vlastní stát a možnosti obrany tohoto státu. Je zde opět důležité rozeznat objektivní kritiku (například kritiku způsobu obrany státu Izrael před nepřáteli) a iracionální nenávisť proti tomuto státu. V historii se antisionismus používal jako „maskování“ klasického antisemitismu, jako příklad můžeme uvést soudní proces s Rudolfem Slánským, který byl obviněn ze sionistického spiknutí.

2 Historie antisemitismu v Českých zemích

2.1 Prvotní zmínky

Židé se v českých zemích začali ve větší míře objevovat a usazovat mezi 9. a 10. stoletím. Konkrétní data, vzhledem k nepřesnosti a nespolehlivosti některých zdrojů, nemáme a s přihlédnutím na dobu vzniku těchto pramenů to ani nemůžeme očekávat. Písemnými zdroji jsou z počátku 9. století přípis

³¹ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. V Plzni: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 185.

³² HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Přeložil Zdeněk MASOPUST. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-137-3. Str. 321.

³³ JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3679-2. Str. 203.

solnohradského arcibiskupa Arna a pro počátek 10. století Raffelstettenský celní a plavební řád Ludvíka IV. Za věrohodnější zdroj se ovšem považuje zpráva židovského kupce/diplomata Ibrahima ibn Jakuba, který navštívil v letech 965-966 Evropu jako součást diplomatické mise. V jeho zprávě o Praze můžeme zjistit, že Židé byli v té době v Praze přítomni (nelze z ní ale vyčíst, jestli jako putovní obchodníci, nebo obyvatelé). Situace Židů v Českých zemích nebyla ze začátku nijak zvlášť problematická a jejich práva odpovídala právům jiným cizincům.³⁴

Tato práva byla poprvé systematicky prolomena první křížovou výpravou (1096-1099), při níž proběhlo několik pogromů na židovské osady. Následně se postupně začaly v českém diskurzu objevovat typické antijudaistické motivy, které vyvrcholily v roce 1215 4. lateránským koncilem, jenž přijmul perzekuci Židů za oficiální politiku církve. Židé měli nově povinnosti odlišovat se od ostatních obyvatel různými označeními, styk s křesťany byl omezen, nesměli vykonávat většinu povolání (s tím byl spojen zákaz vstupu do cechů), bydlet mohli pouze v židovských čtvrtích (později nazývanými ghetty) a smíšené sňatky byly trestány smrtí. Tato pravidla se většinou nedodržovala vždy a všude, důležitá byla ale jejich samotná existence, která značí o prvních státem podporovaných (doposud pouze tolerovaných) antisemitských projevech ve společnosti.³⁵

Změna nastala vydáním dokumentu Statuta Iudaeorum, který vydal Přemysl Otakar II. Tento dokument z Židů udělal v podstatě majetek krále, což může zpočátku znít jako zhoršení jejich postavení, pravda je ale opačná. Vzhledem k tomu, že se jednalo o královský „majetek“, vztahovala se na ně i královská ochrana. Pod touto ochranou mohli Židé žít podle svých pravidel a svobodně vykonávat své náboženství. Na oplátku na ně byly uvaleny poměrně vysoké daně, takže zde můžeme mluvit spíše o výměnném obchodě, než o náhlém ústupu nevole vůči tomuto národu. Následující panovníci, Václav II. a Jan Lucemburský, převzali tuto ideu poměrně nedbale, v českých zemích se pogromy na židovské obyvatele děly i nadále, a někdy byly dokonce pod vedením panovníků samotných. Karel VI. a Václav IV. přistupovali k této problematice dosti

³⁴ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Str. 13-15.

³⁵ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Str. 15-23.

vypočítavě. Na jednu stranu stíhali strůjce pogromů, na druhou stranu je často nechali, aby se vykoupili nakradeným židovským majetkem.³⁶

Husitské hnutí nemělo s Židy žádný problém, naopak někteří myslitelé, kteří ovlivnili husitskou ideologii, se na adresu Židů vyjadřovali kladně a rozporovali klasické antijudaické teze. Obecně se ale dá říct, že Židé se za husitů měli lépe spíše z důvodu toho, že husitským nepřítelem byl někdo jiný, a tak se o ně nezajímali. Židovská finanční podpora, které se jim dostávalo, měla spíše pragmatický než ideový důvod. Dlužné dodat, že i husité se dopouštěli pogromů v židovských osadách, nemusíme zde ale vidět důvod těchto pogromů v ideové rovině, ale spíše v jednoduchém faktu, že husité neměli problém rabovat prakticky kohokoliv.³⁷

Po období husitů došlo k rozšíření moci městské šlechty, jež převzala výhody, které na úkor Židů do té doby čerpal panovník. Dlouho potom probíhal konflikt mezi šlechtou a panovníkem o moc nad tímto národem, který v určité chvíli způsobil i to, že někde museli Židé platit poplatky oběma stranám zároveň. Celý středověk tedy Židy pronásledovaly spíše antijudaistické předsudky (vražda Krista, působení moru, znesvěcování hostií, vraždy křesťanských dětí a panen) a následně boj o jejich majetek, jenž ale byl motivován především chamtivostí a vidinou snadného výtěžku.³⁸

2.2 Nástup Habsburků

S nástupem Habsburků se znovu upevnila moc panovníka nad městskou šlechtou a Židům se výrazně zlepšila životní úroveň. Města ale vyvíjela velký tlak na Ferdinanda I., ten jim po požáru v pražských Hradčanech, z něhož byli Židé obviněni, ustoupil a Židé museli opustit česká města. Následně se do měst vraceli tajně, nebo po zaplacení takzvaného gejtu. Celkový návrat do měst byl Židům umožněn generálním gejtem, který byl vydán z ekonomických důvodů – kvůli válce římského císaře Karla V. proti Šmalkaldskému spolku. O 7 let později byl ale tento

³⁶ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Str. 23-37.

³⁷ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Str. 38-41.

³⁸ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Str. 43-49.

generální gejt následujícím císařem (do té doby českým králem Ferdinandem I.) opět odvolán.³⁹

Maxmilián II. byl i k Židům mnohem přívětivější, existují důkazy o jeho demonstrativních návštěvách židovského města a zrušení mnoha omezení, která se Židů dotýkala. Tuto politiku převzal i Rudolf II., jenž dokonce obdivoval židovskou kulturu (Rudolf II. byl obecně znám pro velký zájem o cizí kultury), a upevnil tak postavení Židů i na panovnickém dvoře. Třicetiletá válka postihla Židy stejně jako ostatní obyvatele, jejich počty se ale rychle doplnily uprchlíky z Polska, Litvy a Běloruska, kde měli v té době mnohem horší podmínky. Roku 1650 omezil český zemský sněm Židům opět některá práva, a na základě toho byli Židé znovu vyháněni. Hlavním motivem v té době byla snaha eliminace konkurence, kterou představovali pro ostatní obyvatelstvo.⁴⁰

Baroko se neslo v duchu posílení katolických hodnot, což znamenalo přirozeně znovuoobnovení antijudaických narativů. Snaha o rekatolizaci společnosti cílila u Židů hlavně na děti, misionáři se v židovských čtvrtích na děti primárně zaměřili, což vedlo k mnoha konfliktům. Známý je případ Šimona Abelese, jehož ve dvanácti letech misionáři přesvědčili ke konverzi, ale při přípravě na ni náhle zemřel. Z jeho vraždy byl obviněn jeho otec, jenž následně spáchal ve vězení sebevraždu. Tento případ katolická církev využila pro šíření představy Židů, kteří raději zabijí své děti, než aby je nechali konvertovat. Na náhrobku chlapce stál nápis „*Beránek mezi kozly, od Abrahamova nože poskvrněný, od své vlastní krve neporušená oběť Bohu učiněná*“ (v překladu). Jeho příběh byl následně využíván k antisemitským argumentům i v budoucnosti.⁴¹

Na počátku 18. století začalo být ze strany úřadů omezováno židovské podnikání a možnosti pobytu ve městech (zde se někdy hovoří o „úřednickém antisemitismu“). Židé byli opět uzavřeni do ghatt a byl omezen počet Židů, kteří mohli žít na českém území. Byl vydán familiantský zákon, jenž umožňoval pouze

³⁹ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 94.

⁴⁰ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 94-95.

⁴¹ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 95-97.

nejstaršímu synovi založit rodinu (a to pouze po smrti otce). Marie Terezie byla vůči Židům velice nepřátelská, nejprve je úplně vyhnala ze země, aby jim následně opět povolila vstup pod velice přísnými podmínkami, k nimž se znovu přidalo žluté označení členů tohoto národa. Za vlády Marie Terezie židovské obyvatelstvo velice zchudlo a propadlo se do bídy.⁴²

Jejich stav se zlepšil po nástupu syna Marie Terezie Josefa II., který byl velmi progresivním panovníkem. Zrušil velikou část omezujících opatření a postavil jejich práva skoro na úroveň českých obyvatel. Ponechán byl zákaz pobytu v královských městech, toleranční daň a v roce 1787 byl přijat zákon, podle něhož si museli Židé zvolit německé jméno. Toto bylo následně rozšířeno o povinnou znalost němčiny za vlády Františka II. Při národní revoluci v roce 1848 se čeští Židé většinově přidávali k myšlenkám českých vlastenců, na konci revoluce byla zrušena toleranční daň a povinnost Židů bydlet pouze v ghettech. Společně s rozvolněním možností působení Židů se opět vrátil strach české společnosti před konkurencí, kterou představovali. Přidal se k tomu ještě argument, že Židé jsou více Němci než Češi (což ironicky byl pouze důsledek povinné germanizace z dob Marie Terezie až Františka II.), nebo názor, že Židé budou vždy více loajální svému národu než národu českému (představovaný typicky Janem Nerudou).⁴³

Vznik nové ústavy v roce 1867 přiznal Židům plná občanská práva, ve společnosti ale pořád přetrvávaly antisemitské nálady – hlavním motivem té doby začala být představa lakomého Žida vykořisťující své zaměstnance. Na vesnicích se stále držely antijudaické narativy, které vyústily v jeden z nejznámějších procesů spojeného s antisemitismem na českém území – Hilsnerovou aférou.⁴⁴

2.3 Hilsnerova aféra

Roku 1899 byla v blízkosti městečka Polná nalezena mrtvola devatenáctileté Anežky Hružové. Zpočátku bylo evidováno několik podezřelých, nakonec ale obvinění padlo na Leopolda Hilsnera – mladého židovského obchodníka. Proces

⁴² BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 97-98.

⁴³ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 98-101.

⁴⁴ BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Plzeň: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9. Str. 102.

si získal velkou mediální pozornost, a ačkoliv nebyl Hilsner nikdy přímo obviněn z vraždy rituální (obviněn byl z vraždy se sexuálním podtextem), noviny a veřejnost si udělaly vlastní názor. Právním zástupcem rodiny Anežky Hružové byl Karel Baxa, který využil tohoto případu pro svoji politickou kariéru. Do procesu se tehdy vložil i Tomáš Garrigue Masaryk, který dementoval jakékoliv propojení s rituální vraždou a upozorňoval, že Hilsner je obžalován pouze na základě nepřímých důkazů. Leopold Hilsner byl v Kutné Hoře odsouzen k trestu smrti, ten byl ale následně zrušen. O rok později byl případ znovuotevřen v Písku, kde byl trest smrti potvrzen, navíc byl Hilsner odsouzen i za nevyřešenou vraždu z roku 1898. Císař mu poté zmírnil trest na doživotí, ale na svobodu se dostal až díky amnestii posledního rakouského císaře a českého krále Karla I. Příklad bývá velice často porovnáván s francouzským případem Alfreda Dreyfuse, jeden ze zásadních rozdílů ale je, že Leopold Hilsner nebyl nikdy zpětně rehabilitován.⁴⁵

K celé této aféře nepochybně přispěla politická situace, kde se otázka Židů řešila velice aktivně. Na konci 19. století se antisemitismus stal jednou z dělicích čar, která rozdělovala současné strany na dva tábory – sociální demokraté a realistická strana jako jeho odpůrci, naopak Česká katolická strana (později Lidová strana), Česká strana národně sociální a Strana radikálně státoprávní antisemitismus využívaly ke své politice.⁴⁶

2.4 Československá republika

Období založení Československa bylo spojeno s nevolí vůči Němcům a Židům, obě tyto skupiny byly nesnášeny pouze z důvodu nepřislušnosti k českému národu. Časem byla tato nesnášenlivost (alespoň vůči Židům) překonána a Židé se začali aktivně podílet v politice i kultuře s minimálním odporem. Z hlediska politiky se můžeme bavit o rozdělení Židů do dvou politických táborů – sionistů a Čecho-Židů. V kultuře můžeme mluvit o prosazení židovských autorů, kteří jsou uznáváni dodnes – například Karel Poláček nebo Franz Kafka. Obecně se

⁴⁵ WEIN, Martin Joachim. *Dějiny Židů v českých zemích: od Hilsnera po Slánského*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5779-6. Str. 24-28.

⁴⁶ WEIN, Martin Joachim. *Dějiny Židů v českých zemích: od Hilsnera po Slánského*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5779-6. Str. 18.

dá mluvit o období, kdy Židé v Čechách neměli mnoho problémů a společnost je přijímala.

Problematické bylo území s početným německým obyvatelstvem na hranicích s Německem – takzvané Sudety. Politicky byla v těchto regionech přirozeně nejsilnější Sudetoněmecká strana, která byla silně napojená na Německo. S nástupem Hitlera začala tato strana přejímat jeho antisemitské motivy (Židé byli propouštěni ze zaměstnání, byly bojkotovány židovské obchody, tvořily se seznamy lidí, kteří byli nadále v kontaktu s Židy) a začala mít snahu o co největší autonomii Sudet. Hitler v září 1938 obvinil Československo z utlačování německé menšiny, což vedlo k vlně násilností ze strany Sudetoněmecké strany. Po potlačení těchto násilností byla tato strana zakázána a její představitelé uprchli do Německa.⁴⁷

2.5 Mnichovská dohoda a protektorát Čechy a Morava

29. září 1938 proběhla v Mnichově konference, na které zástupci Německa, Itálie, Velké Británie a Francie podepsali dohodu o postoupení československého území s nadpoloviční většinou německy mluvících obyvatel Německu. Sudety byly zabrány německými vojsky a připojily se k Německé říši, což znamenalo rozšíření antisemitské politiky Německa do tohoto regionu v plné míře. Příklad můžeme najít například v takzvané Křišťálové noci, která proběhla mimo Německo i v anšlusem připojeném Rakousku a také v právě nedávno připojených Sudetech. Většina Židů emigrovala do vnitrozemí, kde k nim současná vláda nebyla nepřátelská. Postupem času musela ale pod Hitlerovým tlakem přijímat určitá protižidovská opatření, která ovšem česká vláda konzultovala se zástupci židovských obcí (samozřejmě neoficiálně) a přijímala je pouze zlehka. Česká společnost v tomto případě vládu předběhla a začala praktikovat Norimberské zákony po svém – některé profesní komory vypověděly členství všem židovským členům, extrémní česká pravice požadovala „rasově čistý národ“ a obecná společnost často vyvolávala konflikty s Židy v klasickém denním životě.⁴⁸

⁴⁷ WEIN, Martin Joachim. *Dějiny Židů v českých zemích: od Hilsnera po Slánského*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5779-6. Str. 141-145.

⁴⁸ KRYL, Miroslav. *Rasismus, antisemitismus, holocaust*. Ústí nad Labem: Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2011. ISBN 978-80-7414-389-2. Str. 129-134.

15. března 1939 po vynuceném souhlasu ze strany prezidenta Emila Háchy Německo obsadilo českou část Československa (Slovensko se den předtím po jiném ultimátu od Hitlera odtrhlo a vytvořilo vlastní stát) a vytvořilo Protektorát Čechy a Morava. Prvním protektorem byl jmenován Konstantin von Neurath, fakticky měl ale největší moc velitel policie a státní tajemník Úřadu pro Čechy a Moravu Karl Hermann Frank. První roky Protektorátu se nesly v duchu upevňování německé moci a potlačování prvotního odboje. V roce 1941 byl do funkce protektora Hitlerem jmenován Reinhard Heydrich, na něhož byl 7. května 1942 spáchán atentát. Ten odstartoval nejkrvavější období Protektorátu, jehož symbolem se staly vesnice Lidice a Ležáky, které byly naprosto vyhlazeny.

Pro Židy žijící na území Protektorátu znamenalo toto období nejtemnější část historie, kterou tento národ zažil. Na počátku Protektorátu žilo na jeho území odhadem 118 000 tisíc Židů (počítá se zde i s uprchlíky ze Sudet a jiných států). Přes 26 000 Židů z protektorátu uprchlo, ale neexistují žádné zprávy, zda se jim nakonec podařilo přežít. Vzhledem k situaci o okolních státech se předpokládá, že většina z nich byla zavražděna jinde. Konce války se dožilo pouze 12 500 Židů z českých zemí. Odhaduje se tedy, že nacisté zavraždili okolo 80 000 osob spojených s židovstvím.⁴⁹

2.6 Období po 2. světové válce a nástup komunismu

V obnoveném Československu se Židům dostalo zpočátku vřelého přivítání, nálada ve společnosti byla poměrně euforická a veškerá nenávisť se v tu dobu obracela na Němce (což bylo problematické pro německy mluvící Židy). Toto euforické období ale následně přehlušila realita zuboženého stavu Evropy způsobeného několika lety války. Vůči židovskému obyvatelstvu se to projevilo primárně v neochotě navrátit majetek, který zde Židé před útekem do zahraničí nebo před deportací do koncentračních táborů zanechali. Často se Židé setkávali s projevy nelibosti, že většina Židů za války zemřela, ale zrovna ten, který si k nám uložil při válce majetek, musel přežít.⁵⁰

⁴⁹ WEIN, Martin Joachim. *Dějiny Židů v českých zemích: od Hilsnera po Slánského*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5779-6. Str. 163-164.

⁵⁰ VRZGULOVÁ, Monika a Hana KUBÁTOVÁ. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku ve 20. a 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3461-6. Str. 117-123.

Sílicí komunistická strana se sice ze začátku od antisemitismu distancovala, naopak se zdálo, že Židy podporuje, zároveň ale vystupovala proti navrácení velkých firem židovským podnikatelům. Velice rychle komunistická strana začala používat označení sionista jakožto náhradu za slovo Žid. Koncem února 1948 se komunistická strana ujala moci v Československu, ihned po uchopení moci začali komunisté dosazovat své lidi do veřejných židovských organizací. V květnu téhož roku vznikl stát Izrael, komunistická vláda (společně s Moskvou) ho ze začátku podporovala, jelikož v něm viděla příležitost rozšíření komunismu na Blízký východ. Poté, co se ukázalo, že tato vidina byla mylná, se komunistický režim začal proti Izraeli vymezovat a v roce 1949 začala státní bezpečnost zatýkat osoby, které označila za sionisty. Tato politika komunistické strany vyvrcholila procesem se skupinou okolo Rudolfa Slánského v roce 1952.⁵¹

Rudolf Slánský byl od dubna 1945 do září 1951 generálním tajemníkem Ústředního výboru Komunistické strany Československa, což z něj v té době dělalo jednoho z nejvýznamnějších představitelů tohoto režimu. Koncem roku 1951 byl zatčen a společně s dalšími 14 lidmi, kteří byli většinou také židovského původu, obviněn ze zrady vůči československému lidu, lidově demokratickému zřízení a socialismu. Soud probíhal v listopadu 1952 a Slánský v něm byl odsouzen k trestu smrti. Po celou dobu soudu se o Slánském mluvilo jako o sionistickém špiónovi a byl připomínán jeho buržoazní původ.⁵²

Případ Rudolfa Slánského je bezesporu ukázkou antisemitismu v komunistickém Československu, je ale na uvážení, do jaké míry nahlížet na osobu Slánského čistě jako na oběť. Jisté je, že v tomto konkrétním procesu byl odsouzen ze zavrženíhodného důvodu, a to příslušnosti k židovskému národu. Nemělo by se ale zapomínat, že právě Slánský byl jedním z předních členů komunistické strany, která po svém nástupu k moci páchala jiné zavrženíhodné zločiny. Slánský se tak stal obětí zločineckého režimu, který sám pomáhal vytvořit.

⁵¹ BARÁNEK, Daniel et al. *Židé v českých zemích v 19.-20. století. V Praze: Židovské muzeum, 2021. ISBN 978-80-87366-62-2. Str. 74-80.*

⁵² VRZGULOVÁ, Monika a Hana KUBÁTOVÁ. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku ve 20. a 21. století. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3461-6. Str. 129-135.*

Následné uvolnění v 60. letech znamenalo zlepšení podmínek i pro Židy. V roce 1963 se přestaly vest seznamy sionistů (Židů) a zájem o židovskou kulturu vzrostl. Normalizace tento trend přerušila a komunistická strana se snažila přes své agenty v židovských organizacích zamezit vzdělávání židovské mládeže a kontaktu mezi různými organizacemi. Plán byl nechat Židy přirozeně vymřít a jejich kulturu společně s nimi. Toto se ale komunistické straně nepodařilo a židovství přežilo až do revoluce v roce 1989.⁵³

3 Postih antisemitismu podle práva České republiky

Postihování antisemitských útoků v České republice se řídí hlavně zákonem č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku⁵⁴, na jehož základě jakožto kodifikovaného právního předpisu může osoba trestně způsobilá spáchat trestný čin, pouze pokud naplní skutkovou podstatu jednoho z trestných činů přímo vymezených ve zvláštní části tohoto zákona. Ve věci antisemitismu se můžeme většinou bavit o těchto trestných činech:

§ 355 – Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

§ 356 – Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

§ 400 – Genocidium

§ 401 – Útok proti lidskosti

§ 402 – Apartheid a diskriminace skupiny lidí

§ 403 – Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

§ 403a – Šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

§ 404 – Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

⁵³ *Židé v českých zemích v 19.-20. století*. Praha: Židovské muzeum, 2021. ISBN 978-80-87366-62-2. Str.74-80, str. 82-88.

⁵⁴ Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník v posledním znění

§ 405 – Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

Celkově jsou ve spojitosti s antisemitismem mezi lety 2018 až 2020 registrovány trestné činy spadající do takticko-strategické kvalifikace (TSK), kterou používá Policie ČR pro zpracování svých statistik. TSK 789 pak souhrnně zahrnuje trestné činy podle paragrafu 400 až 405 trestního zákoníku. V roce 2021 po změně v systému takticko-strategické klasifikace byla TSK 789 rozdělena na TSK 702 obsahující paragrafy 400, 401 a 405 a TSK 703 obsahující paragrafy 402, 403, 403a a 404.

Po tomto rozdělení spadalo nejvíce trestných činů s antisemitským motivem do kategorie TSK 703. Konkrétně spadalo do TSK 789 v roce 2018 13 antisemitsky motivovaných činů, v roce 2019 83 a v roce 2020 53. Do TSK 702 v roce 2021 zaevidovala policie 3 činy a do TSK 703 23 činů.⁵⁵ I jiné trestné činy mohou mít antisemitské motivy – typicky § 228 – Poškození cizí věci u útoků na majetek nebo § 146 – Ublížení na zdraví u útoků na osoby, výše zmíněné trestné činy ale považují za svůj objekt ochrany minoritní skupiny, do kterých Židé bezesporu patří. Na tomto místě je dobré zmínit, že některé trestné činy (například výše zmíněné ublížení na zdraví) mají kvalifikovanou skutkovou podstatu, která spočívá v tom, že čin byl motivován skutečnou nebo domnělou rasou, příslušností k etnické skupině, národností, politickým přesvědčením, vyznáním nebo skutečnou či domnělou absencí vyznání oběti.

Policie ČR každý rok zaznamená incidenty, u nichž má podezření z trestného činu, relativně málo v porovnání s počtem antisemitských incidentů zaznamenaných Federací židovských obcí v ČR. Důvod můžeme spatřovat hlavně v tom, že naprostá většina incidentů zaznamenaných Federací je sledována na internetu a orgány činné v trestním řízení prozatím věnují on-line prostředí (z technických, personálních, ale i čistě pragmatických důvodů⁵⁶) menší pozornost.

⁵⁵ *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2021*. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/VZ21CZ_elektronicka-data.pdf.

⁵⁶ Zde se může jednat o velice obtížnou, někdy až nereálnou možnost prokázat autora výroku nebo velice tenkou hranici mezi svobodou slova a konkrétními trestnými činy.

4 Současné projevy antisemitismu v České republice

Sledovat projevy antisemitismu v celé populaci jednoho státu je velice obtížný úkol, nikdy se nedostaneme k přesnému číslu všech skutků, které mají antisemitský podtext. Mezi hlavní důvody patří poměrně vysoká latence těchto skutků. Naprostá většina se pohybuje na hraně zákona, vykazuje pouze znaky přestupku nebo je velice obtížné tyto skutky dokázat. Pro účely této práce budou využity primárně dva zdroje. Zaprvé Zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky⁵⁷ vydávané každoročně Ministerstvem vnitra, v nichž je zaznamenán přesný počet trestných činů, u kterých byl zjištěn antisemitský motiv. Zadruhé pak Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice⁵⁸ vydávané Federací židovských obcí v České republice.

Data těchto zdrojů nám ukazují, že projevy antisemitismu v České republice jsou pořád častější a častější. V roce 2021 zaznamenala Federace židovských obcí 1 128 incidentů⁵⁹ a Policie ČR 37 trestných činů⁶⁰ s antisemitským podtextem. Podle zdrojů Federace můžeme mluvit o poměrně strmém nárůstu těchto projevů v posledních letech, například v roce 2015 Federace evidovala 221 skutků⁶¹, z čehož vyplývá nárůst antisemitských incidentů o přibližně 510 % za 6 let.

Musíme ale počítat s určitými zkreslujícími okolnostmi. Metodologie sběru těchto incidentů vychází primárně z principu dobrovolného nahlášení obětí buď policii nebo samotné Federaci, další data čerpá z jiných analýz a veřejně dostupných zpráv. Neprojevují se proto skutky, které nahlášené nebyly. Určitou roli hraje i informovanost židovské komunity o možnosti nahlášení antisemitského incidentu. Zjednodušeně řečeno, důvod takového nárůstu můžeme mimo jiné

⁵⁷ *Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu.* www.mvcr.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁵⁸ *Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice | Federace židovských obcí v ČR.* www.fzo.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/vyrocní-zpravy-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice/>.

⁵⁹ *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2021.* www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/VZ21CZ_elektronicka-data.pdf.

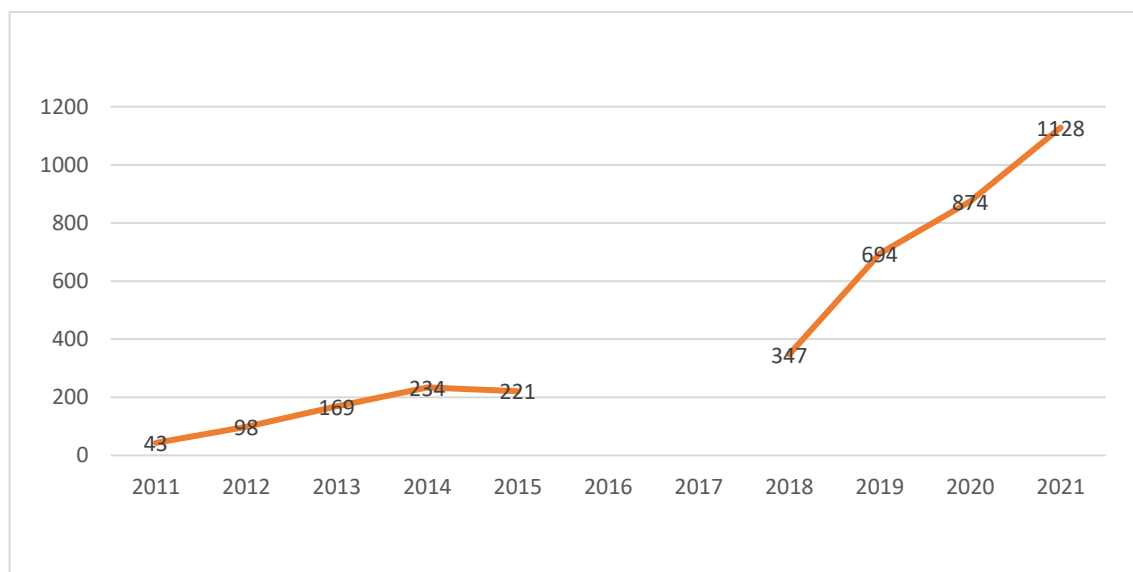
⁶⁰ *Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2021* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava2021-pdf.aspx#page15>.

⁶¹ *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2015.* www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/Výroční%20AD-zpráva-o-projevech-antisemitismu-v-České-republice-za-rok-2015.pdf>.

spatřovat i v odhodlání a uvědomělosti nahlašování těchto incidentů. Další zkrslující okolnost můžeme spatřovat v rychlém rozmachu internetu, naprostá většina těchto incidentů se totiž odehrává v on-line prostředí (nejčastěji na sociálních sítích), epidemie Covid-19 pouze posílila trend přesunu valné části sociálního života do on-line prostředí. Co je a co není antisemitismus, posuzuje Federace podle pracovní definice antisemitismu zmíněné výše, kterou doplňuje ještě o 3D test Natana Šaranskyho v případech kritiky státu Izrael.

Přehled počtu zaznamenaných útoků podle Federace židovských obcí v ČR vidíme v následujícím grafu. Data za roky 2016 a 2017 chybí, jelikož Federace tyto roky nevydala zprávu o projevech antisemitismu v ČR z personálních důvodů.⁶² Dlužno dodat, že i přes zvyšující se počet antisemitských incidentů Federace stále označuje Českou republiku jako stát pro židovské obyvatele bezpečný.

Graf 1: Antisemitské incidenty v ČR



Zdroj: Autor, data z Výročních zpráv o projevech antisemitismu v České republice 2015-2021⁶³

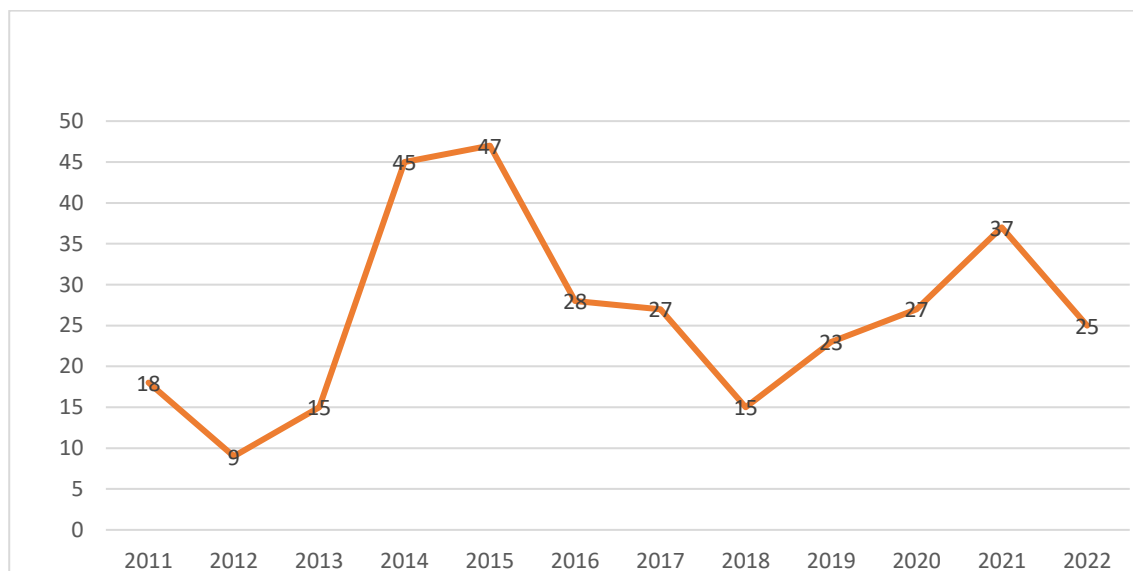
Tyto statistiky můžeme porovnat se statistikou Police České republiky vycházející ze zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti, o počtech registrovaných útoků

⁶² Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2016 a 2017. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/Zpr%c3%a1va-o-projevech-antisemitismu-v-%c4%8cesk%c3%a9-republice-v-letech-2016-a-2017-1.pdf>.

⁶³ Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice | Federace židovských obcí v ČR. www.fzo.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/vyrocní-zpravy-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice/>.

podle objektu napadení. Dle těchto statistik byli Židé v letech 2015-2022, s výjimkou let 2018 a 2019, nejčastější cíl útoku, který byl motivován nenávistí k určité skupině obyvatel (další pozorované skupiny jsou Romové, muslimové, Arabové a od roku 2021 i členové LGBT+ komunity).⁶⁴

Graf 2: Antisemitské útoky dle Policie ČR



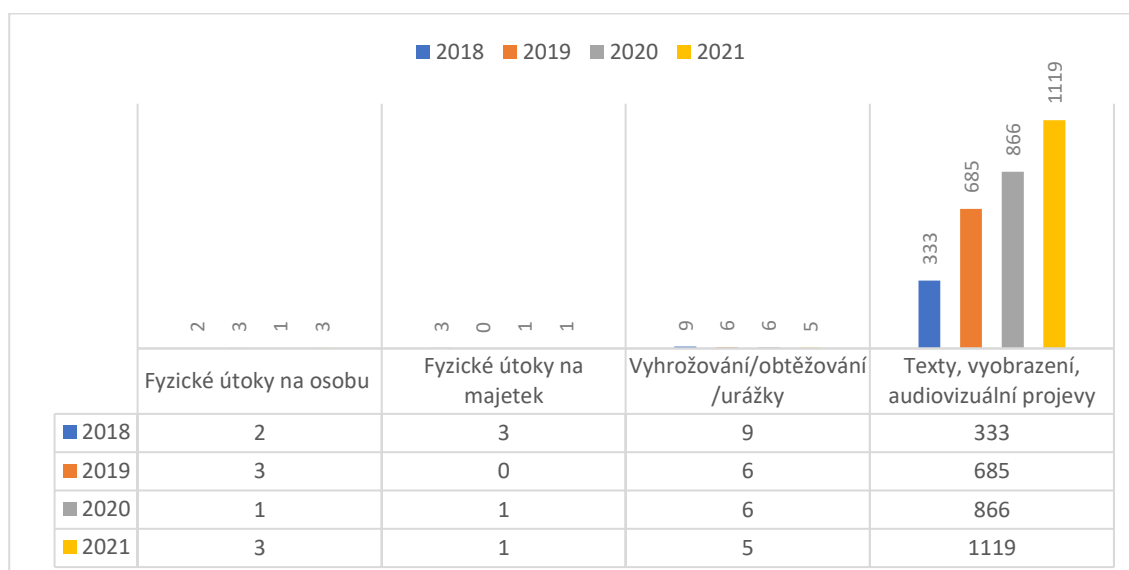
Zdroj: Autor, data ze Zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky 2011-2022⁶⁵

Dále se tyto útoky člení dle způsobu provedení, kde ve všech pozorovaných letech naprosto dominují projevy nenávisti psanou formou, formou grafickou nebo formou audiovizuální. Fyzické útoky na osoby a majetek jsou vzácnější, v některých letech dokonce ani nejsou evidovány žádné fyzické útoky na osoby a v případě majetku se většinou jedná o vandalismus.

⁶⁴ Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. www.mvcr.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

⁶⁵ Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. www.mvcr.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Graf 3: Antisemitské útoky dle druhu



Zdroj: Autor, data z Výročních zpráv o projevech antisemitismu v České republice 2018-2021⁶⁶

Podle analýzy útoků dle druhu můžeme konstatovat, že projevy antisemitismu v ČR sice narůstají, ale nejzávažnější forma útoků – útoky fyzické či na majetek – se výrazně nezvyšuje. Naprostou dominanci v této problematice přebírá antisemitismus skrze určité médium, většinou internet, kde je nárůst těchto incidentů velice výrazný.

Zajímavým fenoménem jsou v České republice projevy antisemitismu ve spojitosti se sportovními zápasy. Přesně se jedná o pokřik „JUDE SLAVIE“ nebo „POLSKÝ ŽIDI“. Federace židovských obcí řadí toto skandování do kategorie vyhrožování/obtěžování/urážky.⁶⁷ Tomáš Kraus, tajemník Federace židovských obcí, označuje toto skandování za nejmasovější projev antisemitismu v současné České republice. Říká také, že se domnívá, že většina fanoušků, kteří tento slogan skandují, nerozumí přesně tomu, co znamená, což toto jednání ale neomlouvá.⁶⁸ Skandování sloganu „POLSKÝ ŽIDI“ se v poslední době objevilo i na hokejovém

⁶⁶ Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice | Federace židovských obcí v ČR. www.fzo.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/vyrocnizpravy-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice/>.

⁶⁷ Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2015. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad-zpr%c3%a1va-o-projevech-antisemitismu-v-%c4%8cesk%c3%a9-republice-za-rok-2015.pdf>.

⁶⁸ SENKOVÁ, Zita. *Tomáš Kraus: Nejbrutálnější projevy antisemitismu u nás zaznívají na fotbalových tribunách* [online]. cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/tomas-kraus-nejbrutalnejsi-projev-antisemitismu-u-nas-zaznivaji-na-fotbalovych-8033313>.

zapasu Sparty proti Třinci, kde tento pokřik křičeli spart'anští fanoušci.⁶⁹ V pražských Vršovicích u fotbalového stadionu SK Slavia Praha se pravidelně objevují grafity s motivy Davidovy hvězdy nebo grafity se slovem JUDE.

Obrázek 1



Zdroj: Autor fotograficky 15. 2. 2023

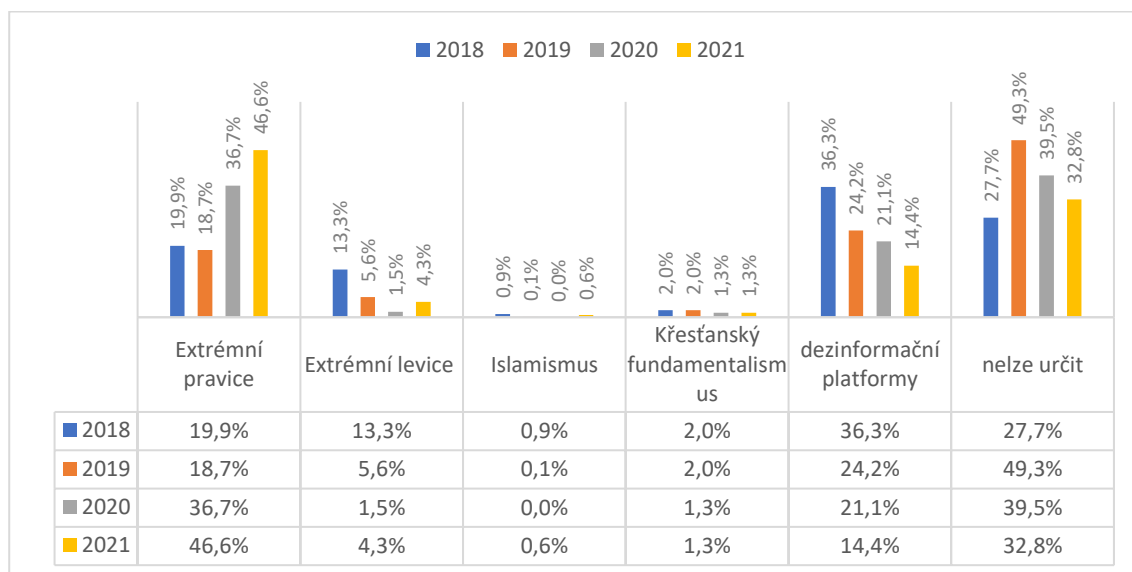
Dalším hromadným antisemitským jednáním můžeme označit využívání Davidovy hvězdy na demonstracích (ale i na sociálních sítích) proti očkování na Covid-19. Poprvé se tyto hvězdy objevily začátkem roku 2021. Obecně srovnávání situace očkování proti Covidu-19 s holocaustem, kde se jedná minimálně o velice nevkusný krok, který hraničí se znehodnocováním holocaustu. Právě žlutá šesticípá hvězda s nápisem „Neočkovaný“ se stala jakýmsi symbolem boje proti očkování, což odsoudila řada organizací i osobností.⁷⁰

⁶⁹ *Fanoušci Sparty skandovali v zápase proti Třinci antisemitský pokřik - Aktuálně.cz* [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/hokej/extraliga/fanousci-sparty-skandovali-v-zapase-proti-trinci-antisemitsk/r~29cd0faa188011ecbc3f0cc47ab5f122/>.

⁷⁰ *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2021. www.fzo.cz* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/VZ21CZ_elektronicka-data.pdf.

V pozorování dle ideologie se nejčastějším šířitelem antisemitismu v posledních letech stává extrémní pravice. Federace určuje příslušnost k ideologii pouze za předpokladu, že je daný incident jasně přiřaditelný k určité ideologii nebo se autor daného incidentu k jedné z ideologií hlásí. Útoky pocházejí z rozmanitého spektra ideologií, a nemůžeme proto říct, že je antisemitismus doménou pouze jednoho názoru. Útoky v ČR mohou pocházet z extrémní pravice i levice, islámského či křesťanského fundamentalismu či z dezinformačních platform. Extrémní pravice a dezinformační platformy jsou ale hlavními šířiteli těchto názorů.

Graf 4: Antisemitské útoky dle ideologie



Zdroj: Autor, data z Výročních zpráv o projevech antisemitismu v České republice 2018-2021⁷¹

Ostatní ideologie nebývají příliš zastoupené, extrémní levice se omezuje na projevy antisemitismu většinou ve formě nelegitimní kritiky státu Izrael. Islamismus má v pozorování zanedbatelné zastoupení, mezi lety 2018-2021 nepřesáhnul 1 % všech pozorovaných případů. Toto bude s největší pravděpodobností ovlivněno převážně malým zastoupením tohoto náboženství v ČR. Křesťanský fundamentalismus se také výrazně neprojevuje, důvod můžeme hledat opět v nízkém zastoupení křesťanství v ČR (ostatně jako jakéhokoliv jiného náboženství). Kategorie „nelze určit“ zastává ten typ útoků, u něhož nelze s jistotou potvrdit příslušnost ke konkrétnímu ideovému proudu, často se jedná

⁷¹ Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice | Federace židovských obcí v ČR. www.fzo.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/vyrocní-zpravy-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice/>.

o jednotlivé incidenty za použití určitého antisemitského motivu, který pořád přežívá ve společnosti. Typicky se jedná o výrazy „židák“ nebo „židovina“.

4.1 Antisemitismus v publikační činnosti

Federace židovských obcí dlouhodobě sleduje publikační činnost různých autorů nebo nakladatelství, kteří vydávají texty, jež je možné označit za antisemitské. V některých případech byl antisemitismus v knihách potvrzen i soudy České republiky. Primárně se jedná o nakladatelství Knihy ABB, Guidemedia etc. a Bodyart Press. Proti všem těmto nakladatelstvím bylo v minulosti nebo je v současnosti vedeno soudní řízení pro závadnost jejich sortimentu.

Knihy ABB je nakladatelství, které podle svých slov vydává publikace s národoveckou rétorikou, je momentálně vlastněno Adamem Benjaminem Bartošem, předsedou Národní demokracie. Knihám, jejichž autorem je samotný Adam B. Bartoš, se bude věnovat kapitola níže. Mimo knihy jeho vlastního autorství nakladatelství Knihy ABB znovu vydává knihy jiných autorů z historie. V případě antisemitsky laděných textů vydalo například knihy „Protokoly Sionských mudrců“, „Přednášky o holocaustu – Sporné otázky pod křížovým výslechem“ od Germara Rudolfa, „Hilsneriáda a TGM“ od Jana Rysa Rozsévače či „Velká válka kontinentů“ od Alexandra Dugina. Všechny tyto knihy byly následně předmětem soudního sporu. Celkově bylo Federací židovských obcí zaznamenáno 14 vydaných knih v mezi lety 2014 až 2021.⁷²

Nakladatelství Guidemedia etc. je nakladatelství věnující se historické literatuře, konkrétně literatuře spojené s nacistickou tematikou. Nevydávají knihy, v nichž by prezentovali vlastní názor, ale pouze reprodukují historické texty. Toto je zároveň jejich obhajobou proti nařknutí z antisemitských tendencí nakladatelství. Prohlašují, že knihy vydávají pouze ke studijním účelům a je pouze na čtenářovi, aby si udělal vlastní názor. Mezi jejich knihy patří například: „Adolf Hitler – Projevy“, „Program NSDAP“, „Golem, metla Čechů“ od Waltera Jacobiho,

⁷² *Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2016 a 2017.* www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/Zpr%c3%a1va-o-projevech-antisemitismu-v-%c4%8cesk%c3%a9-republice-v-letech-2016-a-2017-1.pdf>.

„Zweites Buch“ od Adolfa Hitlera, „Jedovatá houba“ od Ernsta Hiemera či „Co víte o židech“ od Aloise Kříže.⁷³

Dlužno dodat, že veškeré soudy, které zatím toto nakladatelství absolvovalo, vyhrálo. Hlavně se jednalo soud, kde bylo zažalováno za vydání projevů Adolfa Hitlera. Při tomto soudě jim nebyl dokázán žádný trestný čin, jelikož § 403 – Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka vyžaduje k naplnění skutkové podstaty, aby hnutí, které je propagováno, buď existovalo a přímo směřovalo k potlačení práv a svobod člověka, nebo aby se svou činností obviněný pokoušel toto hnutí obnovit. Toto vyplývá z judikátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006 (sp. zn. Tpjn 302/2005⁷⁴).

Další zajímavostí na tomto nakladatelství jsou její majitelé Pavel Kamas a Lukáš Novák. Oba byli v minulosti odsouzeni za trestnou činnost s rasistickým podtextem, Pavel Kamas se dříve účastnil akcí spolku Witikobund, považovaném za přímého následníka Sudetoněmecké strany. Witikobund je radikální křídlo Sudetoněmeckého krajanského sdružení, objevuje na německých seznamech extremistických skupin. Dále můžeme také zmínit incident, kdy se na neonacistickém webu Svobodný odpor objevila objednávka Židovského muzea v Praze na knihy z jejich nakladatelství. Židovské muzeum knihy objednávalo pro účely archivace antisemitské literatury. Můžeme tedy předpokládat určité propojení tohoto webu a nakladatelství Guidemedia etc.⁷⁵

Další aktivitu Pavel Kamas vyvíjel v souvislosti s pandemií Covid-19, kdy se prostřednictvím videí snažil poskytnout „nekritická fakta“ ohledně této pandemie. V podstatě dementoval veškeré oficiální zdroje a pochyboval i o existenci viru jako takového. Za strůjce celé této „neexistující“ pandemie považuje světové lobby, které označil jako „velkofinančnickou košer mafii“.⁷⁶

⁷³ TARANT, Zbyněk a Věra TYDLITÁTOVÁ. *Na počátku bylo slovo...: verbální projevy antisemitismu v moderním českém diskurzu*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0654-8. Str. 77-79.

⁷⁴ *Tpjn 302/2005. Salvia Kraken – fulltextové prohledávání judikatury* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/Tpjn302/2005>.

⁷⁵ TARANT, Zbyněk a Věra TYDLITÁTOVÁ. *Na počátku bylo slovo...: verbální projevy antisemitismu v moderním českém diskurzu*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0654-8. Str. 78-80.

⁷⁶ *O virus tu nejde – pavelkamas.cz*. [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://pavelkamas.cz/o-virus-tu-nejde/>.

V poslední době vydává Pavel Kamas časopis Radix, který stojí na konspiračních teoriích. Během prvního měsíce roku 2023 zároveň vydal 3 skoro hodinová videa na stránce rumble.com s názvem „Otázky a odpovědi“, v nichž o konspiračních teoriích mluví. V 2. a 3. videu mluví ze začátku o holocaustu, přičemž zdůrazňuje, že nemůže mluvit svobodně, jelikož by mohl být trestně stíhán. Označuje holocaust za novodobé globální náboženství, které je základním kamenem pro ovládnutí národů západního světa. Zároveň taky zmínil, že se jedná o mýtus, a nepřímou naznačuje, že se jedná o lež. Ve stejném videu mluví o ideálním státu jako o státu, který zachovává čistotu rasy.⁷⁷ 24. 1. 2023 sdílel příspěvek na sociální síť Facebook na podporu Mariána Magáta, který byl vzat do vazby ve spojení s vyšetřováním vydání jeho knihy „Židokracia“ na Slovensku. Kamas ho označuje za politického vězně a používá v textu pojmu „sion-fízlové“.⁷⁸

Obecně se dá o Pavlu Kamasovi mluvit jako o člověku, jenž spojil příjemné s užitečným. Z jeho nejnovějších projevů jsou jasně vidět extrémně pravicové prvky – rasismus, představa o nerovnosti národů, snaha o vykreslení nacistické ideologie v lepším světle a další. Dále musíme zmínit jeho návštěvy sdružení Witikobund, jeho aktivitu na sociálních sítích, kde například 20. 4. 2013 napsal příspěvek „Dnes narodil se on, slavný rakouský malíř, mého srdce šampión“ (20. 4. 1889 je den narození Adolfa Hitlera), nebo uvedení kapely Brutal Attack v oblíbených kapelách (jedná se o kapelu spadající do kategorie White Power Music).⁷⁹ Spojením všech těchto faktů nám nezbyde než konstatovat, že Pavel Kamas spadá do kategorie extrémní pravice. Užitek z těchto aktivit pro něj pramení z toho, že si na nich postavil podnikání, vydává nacistické texty, při Covidu prodával trička popírající existenci epidemie a v dnešní době vydává časopis s těmito tématy Radix.

Knihkupectví Bodyart Press pod stejnou společností provozuje i tetovací salon ve Žďáru nad Sázavou. Ač by se očekávalo, že nakladatelství s tímto jménem

⁷⁷ *Otázky a odpovědi, 2. díl (15.1.2023)*. [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://rumble.com/v25p5se-otzky-a-odpovdi-2.-dl-15.1.2023.html>.

⁷⁸ *Pavel Kamas*. [www.facebook.com](https://www.facebook.com/pavel.kamas.39/posts/pfbid02shuxQnhJZu3pSAGjcxY9PMuLsBvdXXuCdbE9W95VYfU1bJDud4u4ztPfZsDkNAsJl) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pavel.kamas.39/posts/pfbid02shuxQnhJZu3pSAGjcxY9PMuLsBvdXXuCdbE9W95VYfU1bJDud4u4ztPfZsDkNAsJl>.

⁷⁹ *Kauza Hitlerových projevů*. [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Vyrozumeni_PCR_3.11.2014-an.pdf.

a propojením s tetovacím salonem bude primárně vydávat literaturu s tematikou tetování, tak nejvíce knih vydává v kategorii politika a historie. V nabídce tohoto nakladatelství lze najít převážně knihy zabývající se konspiračními teoriemi, hlavně teorií o světovém spiknutí, v němž hrají silnou pozici právě Židé (například: „Akta Rockefeller“ od Garyho Allena, „Ilumináti“ od Henryho Makowa nebo „Synagoga satanova“ od Andrewa Carringtona Hitchcocka). Dále vydali několik knih zpochybňující nebo znevažující holocaust (například: „Mýtus 6 milionů“ od Davida Hoggana nebo knihy současného autora Davida Irvinga, který byl soudně uznán z popírání holocaustu). Zajímavostí je, že v tomto nakladatelství vyšla také jedna kniha Adama Benjamina Bartoše „Obřezaná republika – Chystá se v Česku nový Izrael?“, která byla později soudem uznána za antisemitskou.⁸⁰

Právě za knihu „Mýtus 6 milionů“ od Davida Hoggana bylo toto nakladatelství souzeno pro přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku. Obžalována byla Hedvika Fiksová (jednatelka firmy) a nakladatelství jako právnická osoba. Obě obžalované osoby byly v lednu roku 2022 odsouzeny k peněžitému trestu ve výši 15 000 korun pro Hedviku Fiksovou a 45 000 korun pro nakladatelství. Následně trest potvrdil i odvolací soud v červnu stejného roku.⁸¹

⁸⁰ TARANT, Zbyněk a Věra TYDLITÁTOVÁ. *Na počátku bylo slovo...: verbální projevy antisemitismu v moderním českém diskurzu*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0654-8. Str. 63-67.

⁸¹ *Soud potvrdil peněžité tresty za vydání knihy ‚Mýtus šesti milionů‘ popírající holocaust | iROZHLAS – spolehlivé zprávy*. [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/mytus-sesti-milionu-holokaust_2206141145_pj.

5 Projevy antisemitismu v současné extrémně pravicové sféře

Současná česká extrémně pravicová scéna je velice nejednotná, podle Zpráv o projevech extremismu a předsudečné nenávisti pozorujeme dlouhodobě na české scéně dva organizované subjekty – Dělnickou stranu sociální spravedlnosti a Národní demokracii. Obě tyto strany ale dlouhodobě nezískávají na síle, naopak se můžeme bavit o jejich postupném úpadku. U obou těchto stran můžeme narazit na antisemitské narativy buď přímo v projevech strany, nebo nějakého spřáteleného subjektu.

5.1 Dělnická strana sociální spravedlnosti a Dělnická mládež

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS) vznikla v roce 2004, ale ve větší míře začala fungovat až v roce 2010 po rozpuštění Dělnické strany. Ta byla rozpuštěna Nejvyšším správním soudem 17. února 2010 na základě § 4 zákona č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, přičemž Dělnická strana porušovala odstavec a) snahou o odstranění demokratických základů státu a d) programem nebo činnostmi ohrožovala mravnost, veřejný pořádek nebo práva a svobody občanů. V rozsudku Nejvyššího správního soudu bylo několikrát zmíněno, že jeden z důvodů rozpuštění této strany byly i projevy antisemitismu – například antisemitské projevy řečníků na shromáždění Dělnické strany nebo prezentování konspiračních teorií o sionistické nadvládě nad světem.⁸²

Dělnická strana sociální spravedlnosti se tedy stala nástupnickou stranou Dělnické strany, ve vedení strany stojí Tomáš Vandas, bývalý předseda Dělnické strany. DSSS po zkušenosti s rozpuštěním Dělnické strany polevila v krajnosti svých názorů. Dnes se vyjadřuje hlavně proti členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci, migraci či LGBT+ komunitě a říká o sobě, že je stranou národoveckou.⁸³ Antisemitismus se v rétorice tohoto subjektu moc neobjevuje, můžeme ho

⁸² *Rozsudek Pst 1/2009-348.* [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUNDNI_VYKON/2009/0001_0Pst_0900_679fa453_6a5a_4113_8760_d13c9f3417b3_prevedeno.pdf.

⁸³ *Program | DSSS - národně a sociálně!. Úvod.* [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/o-nas/program>.

ale zaznamenat v poměrně značné míře u její mládežnické organizace Dělnická mládež, k níž se DSSS otevřeně hlásí.

Dělnická mládež je organizace založená v roce 2009, otevřeně se hlásí k programu DSSS a uvádí, že smyslem jejich činnosti je mj. propagace idejí a programu DSSS.⁸⁴ Lze tedy považovat subjekty Dělnické mládeže a DSSS za úzce propojené a sdílející společné cíle a společnou ideologii. Co se aktivity na sociálních sítích týče, můžeme konstatovat, že Dělnická mládež je srovnatelně aktivní jako DSSS. Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti za první i druhé pololetí 2022 označila Dělnickou mládež za antisemitskou a uvedla, že Dělnická mládež přejala, vzhledem k válce na Ukrajině, konspirační teorii o „*tažení proti evropským nacionalistům v režii Sionu*“.⁸⁵ Hlavním zdrojem šíření antisemitských výroků ze strany tohoto sdružení jsou sociální sítě, v tomto ohledu kopírují obecný trend projevů antisemitismu ve společnosti. Jedním z nejčastějších motivů bývá využití stereotypního zobrazení Žida s dlouhým zakřiveným nosem a křivým úsměvem.

⁸⁴ *O nás – Náš program*. [online]. [cit. 20.02.2023]. Dostupné z: <http://www.delnickamladez.cz/o-nas/nas-program>.

⁸⁵ *Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2022* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Souhrnná situační zpráva 2. pololetí roku 2022 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

Obrázek 2



Zdroj: Twitter Dělnické mládeže⁸⁶

Tento obrázek byl zveřejněn na Twitteru Dělnické mládeže 29. 3. 2022 a odkazuje zároveň na článek na jejich webových stránkách. Autor článku tvrdí, že sionisté stojí v pozadí na obou stranách konfliktu, upozorňuje na židovský původ vysoce postavených představitelů obou stran. V případě Ukrajiny prezidenta Volodymyra Zelenského, u něhož zdůrazňuje, že má „prokazatelně židovské geny“, a na straně Ruska předsedy vlády Michaila Mišustina. NATO označuje za sionistický moloch a tvrdí, že se ukrajinská vláda snažila tvořit napětí mezi nacionalistickými uskupeními a ruskou menšinou. Zároveň tvrdí, že je zde záměrně vytvořen strach z nacismu (zde se zajímavě vyjadřuje ve smyslu, že lidstvo má hrůzu z nacismu z důvodu jednostranně přibarvených dokumentů v televizi), aby byl následně po válce zneužit pro „čistku“ nacionalistických uskupení ve zbytku Evropy.⁸⁷

⁸⁶ *Dělnická mládež.* [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1508772039213174793) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1508772039213174793>.

⁸⁷ *Tažení proti evropským nacionalistům v režii Sionu.* [online]. [cit. 20.02.2023]. Dostupné z: http://www.delnickamladez.cz/vaclav-bartek-_dm-brno__-tazeni-proti-evropskym-nacionalistum-v-rezii-sionu.

Obrázek 3



Zdroj: Twitter Dělnické mládeže⁸⁸

Obrázek 4



Zdroj: Twitter Dělnické mládeže⁸⁹

⁸⁸ Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1532039613040275459) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1532039613040275459>.

⁸⁹ Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1600773085699133440) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1600773085699133440>.

Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1600449148548894721) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1600449148548894721>.

Další tři obrázky, opět pocházející z Twitteru Dělnické mládeže, zobrazují karikaturu Žida ve spojitosti s různou problematikou. První obrázek z 1. 6. 2022 prezentuje samolepky, které Dělnická mládež rozdává svým členům, aby je vylepovali na veřejných místech, a šířili tak svoji agendu. Obrázek zobrazuje stereotypního Žida s planetou v ruce, na níž se tyčí duhová vlajka, která se stala znakem LGBT+ komunity. Obrázkem se jasně naznačuje, že Židé se snaží prosazovat LGBT+ agendu všude po světě. LGBT+ je jedna z věcí, proti nimž se Dělnická mládež ostře ohrazuje a vnímá ji veskrze negativně. Tvrdí, že se jedná o uměle protlačovanou ideologii, již propagují světové elity, které takto ztotožňují s Židy. Druhý obrázek z 7. 12. 2022 reaguje na současný trend využívání hmyzí bílkoviny v potravinách. Obrázek z 8. 12. 2022 je spojen s prezidentskou volbou v České republice v roce 2023. V obou případech je opět použit narativ Žida jako organizátora všech těchto událostí. V příspěvku o prezidentských volbách píše, že se jedná o komedii a že „*oni už předem rozhodli!*“. Tento formát byl hojně využíván i při pandemii Covid-19, jak můžeme vidět například na následujícím obrázku zobrazujícím různé ilustrace se stereotypním zobrazením Žida z 17. 12. 2020, 29. 12. 2020 a 18. 3. 2021. Ilustrace z 29. 12. 2020 dokonce potvrzuje židovskou příslušnost zobrazené osoby tím, že zobrazená osoba používá výrazu „gój“, což je hebrejské slovo označující příslušníka jiné než židovské národnosti.

Obrázek 5



Záleží jen na nás, jestli se to stane skutečností!!!



Zdroj: Twitter Dělnické mládeže⁹⁰

⁹⁰ *Dělnická mládež.* [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1339526764603858945) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1339526764603858945>.
Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1372512508712513536) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1372512508712513536>.
Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1343834910105206784) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1343834910105206784>.

Dalším motivem, jenž se objevuje na Twitteru Dělnické strany, jsou příspěvky s motivem postav, které jsou určitým způsobem propojeny s nacistickou ideologií, nebo postav popírající holocaust. Je otázkou, do jaké míry můžeme toho považovat za antisemitismus. Samo o sobě by tyto příspěvky antisemitský podtext většinou neměly, když je ale vnímáme společně se zbytkovou rétorikou tohoto uskupení, je poté možné tyto příspěvky takto hodnotit. Musíme se také zamyslet nad tím, jestli projev určité náklonosti k nacismu je samo o sobě antisemitské, ale vzhledem k velice silné pozici antisemitismu v nacistické ideologii jde pouze velice těžko tyto dva fenomény odlišit.

Obrázek 6

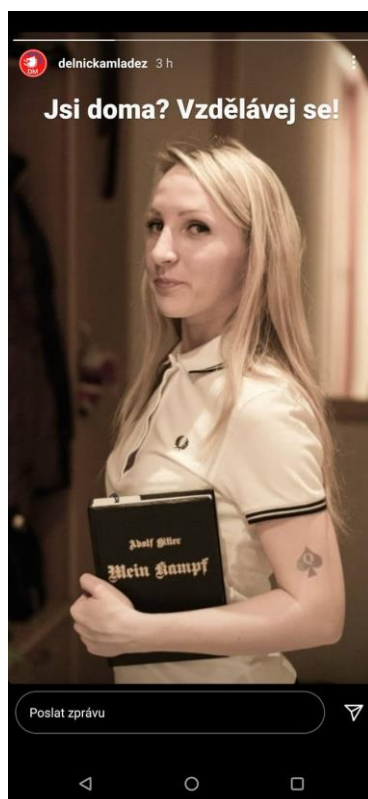


Zdroj: Twitter Dělnické mládeže⁹¹

Příspěvek ze dne 30. 1. 2023 nazvaný historické okénko můžeme spojit z jejich instagramovým příspěvkem (formou Instagram story – tudíž byl k dispozici pouze 24 hodin) z března roku 2021, kde se také objevila slova „vzdělávejte se“ u obrázku ženy držící Hitlerův Mein Kampf. Zde se jedná o očividnou narážku na nacistické Německo a jeho ideologii a ač v žádném z příspěvků přímo nezmínili jakékoliv souznění s touto ideologií, tak po nahlédnutí na tyto příspěvky v měřítku celkové rétoriky Dělnické mládeže je vysoce pravděpodobné sdílení těchto příspěvků s myšlenkou určité ideové shody.

⁹¹ *Dělnická mládež*. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1620081713383878657) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1620081713383878657>.

Obrázek 7



Zdroj: Twitter Markétka Gregorová⁹²

Poměrně často se také na Twitteru Dělnické mládeže objevují příspěvky adorující určité osobnosti spojené s nacistickou ideologií nebo popírající holocaust. Například 18. 12. 2022 Dělnická mládež zveřejnila příspěvek ke 40 letům od úmrtí Hanse-Ulricha Rudela jako připomínku jeho boje proti bolševismu. Jeho fotografie byla doplněna jeho jménem a daty narození a úmrtí napsaných fontem švabach, hojně využívaným nacistickým Německem.⁹³ Hans-Ulrich Rudel byl nacistický pilot, který byl oceněn několika vyznamenáními. Je pravdou, že většinu své kariéry létal na frontě proti SSSR, ale zároveň to byl přesvědčený nacist, který i po válce byl politicky činný v extrémně pravicových uskupení.⁹⁴

⁹² Markétka Gregorová. [www.twitter.com](https://twitter.com/marketkag/status/1371846362392825868) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/marketkag/status/1371846362392825868>.

⁹³ Dělnická mládež. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1604376321576017922) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1604376321576017922>.

⁹⁴ Hans-Ulrich Rudel – legendární druhoválečný pilot a jediný nositel nejvyššího stupně Rytířského kříže. ARMYWEB.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.armyweb.cz/clanek/junkers-ju-87-stuka-a-legendarni-pilot-hans-ulrich-rudel-vyznamenany-rytirskym-krizem-se-zlatymi-dubovymi-ratolestmi-meci-a-brilianty>.

8. 11. 2022 Dělnická mládež zveřejnila příspěvek přející k 94. narozeninám Ursule Haverbeck, kterou označují za bojovnici za svobodu slova v Německu.⁹⁵ Tato žena je ale celosvětově známou aktivistkou, která byla několikrát odsouzena za popírání holocaustu.⁹⁶

Dělnická strana se na všech svých sociálních sítích (Facebook, Instagram nebo TikTok) vyjadřuje obdobně. Obecně lze tedy o jejích aktivitách na sociálních sítích říci, že nejsou čistě antisemitské, hlavní motiv, který na zde převládá, je určitá nenávisť k systému a liberalismu. Lze ale určitě říci, že antisemitské motivy se zde vyskytují, v naprosté většině případů se jedná o konspirační teorie o židovské světové organizaci, která se snaží prosazovat ve světě svoji agendu. Dosah těchto příspěvků je ale prozatím slabý, počty „lajků“ a sdílení se pohybují v řádu jednotek a komentáře vyskytující se pod antisemitskými příspěvky jsou většinou výsměšné nebo urážející Dělnickou stranu za tento druh propagace. Znepokojení ohledně rozšíření antisemitismu mezi širší veřejnost v tomto případě nebude na místě. Je zde ale vidět určitý trend nárůstu antisemitských narativů v posledních letech, převážně ve spojení s pandemií Covid-19 a válkou na Ukrajině.

5.2 Národní demokracie

Národní demokracie je strana založená roku 2001. Její hlavní téma je otázka silného národního státu, zákazu migrace, vystoupení z EU a NATO, reforma školství, oddlužení státu a obyvatelstva či reforma zemského uspořádání.⁹⁷

Národní demokracie jako taková nevyvíjí silnou antisemitskou činnost, často sdílí a její představitelé mluví o různých konspiračních teoriích, přičemž ale častěji označují za hlavní strůjce všeho zla Spojené státy americké. Za zmínku určitě stojí volby do Evropského parlamentu, kde se Národní demokracie (v té době se jmenovala NE Bruselu – Národní demokracie) představuje televizním spotem varujícím před zlem spojeným s Evropskou unií. Na videu můžeme pozorovat hada plazícího se z vlajky Evropské unie, následují vyobrazení různých forem zla,

⁹⁵ *Dělnická mládež*. [www.twitter.com](https://twitter.com/DMLadez/status/1590026725219799040) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1590026725219799040>.

⁹⁶ MAEGERLE, Anton. Eine Lüge zu viel. *juedische-allgemeine.de* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.juedische-allgemeine.de/politik/eine-luege-zu-viel/>.

⁹⁷ *PROGRAM – NÁRODNÍ DEMOKRACIE*. [online]. [cit. 22.02.2023]. Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/program/>.

mimo jiné se v těchto vyobrazeních objevuje vlajka státu Izrael, skupinka osob v oblečení typickém pro představitele judaismu, fotografii z prvního zasedání Knesetu (izraelského zákonodárského orgánu) a v neposlední řadě kreslené vyobrazení vraždy Anežky Hružové.⁹⁸

Zajímavější je ale předseda této strany Adam Benjamin Bartoš, ten je dlouhodobě známý svými antisemitskými názory a činy. Ač je autorem většiny antisemitských projevů spojených s Národní demokracií právě Bartoš, tak stejně nemůžeme stranu jako takovou vynechat. Bartoš je předseda této strany, pokud někde veřejně vystupuje, tak je představen jako zástupce této strany, a velice často jsou jeho antisemitské činy přímo ve spojení s Národní demokracií. Například tomu tak bylo u kauzy s cedulí zanechanou u hrobu Anežky Hružové, ta obsahovala text, pod který se Adam B. Bartoš podepsal „Jménem Národní demokracie“.

Jednou z prvních kauz, které Adam B. Bartoš měl, bylo sestavení seznamu českých osobností, které měly podle něj židovský původ. Tento seznam, jenž nazval „Dvorana židovské slávy“, postupně zveřejňoval na svém webu Čechy Čechům a celkově takto zveřejnil 334 krátkých článků, který byl každý věnován jedné osobnosti. Následně byl pro tento seznam trestně stíhán, ale soud byl odložen, jelikož se nepodařilo prokázat trestný čin.⁹⁹

Bartoš byl dvakrát pravomocně odsouzen, pokaždé ve spojitosti s antisemitismem. Je velice často označován za antisemitu, ač se sám označuje pouze za „kritika Židů“. Zároveň má poměrně rozsáhlou publikační činnost, jeho knihy vydává nakladatelství Knihy ABB s.r.o., což je nakladatelství vzniklé v reakci to, že bylo Bartošovi odebráno živnostenské oprávnění. To mu bylo odebráno, protože přestal splňovat podmínky pro provozování živnosti podle živnostenského zákona, přesněji řečeno podmínky bezúhonnosti, jelikož byl odsouzen za šíření knih s antisemitskou tematikou.¹⁰⁰ Protože byl odsouzen k podmíněčnému trestu odnětí svobody, kde se v podmínce osvědčil a nabyl opět práva k podnikatelské

⁹⁸ *Spot NE Bruselu – Národní demokracie cenzurovaný ČT.* Youtube [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://youtu.be/8SCE4C4T6XE>.

⁹⁹ doplnit

¹⁰⁰ *O Knihách ABB.* [online]. [cit. 22.02.2023]. Dostupné z: <http://knihyabb.cz/content/4-about-us>.

činnosti v této sféře, stal se Adam B. Bartoš opět vlastníkem tohoto nakladatelství.¹⁰¹

5.2.1 Soudy Adama Benjamina Bartoše

Prvně byl Adam B. Bartoš odsouzen 20. 10. 2016 okresním soudem v Jihlavě (č.j. 5T 41/2016-183). Byl odsouzen za přečin dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a dle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněčným odkladem na 2 roky. Činů se dopustil tím, že 31. 3. 2015 společně s dalším členem Národní demokracie Ladislavem Zemánkem (přítomen byl mimo jiné i Pavel Kamas, o němž byla zmínka výše¹⁰²) u pamětního místo připomínající vraždu Anežky Hružové zanechali tabulku s textem:

„Na tomto místě byla o Velikonocích 1899 brutálně zavražděna nevinná dívka Anežka Hružová. Její smrt český národ semkla a s naléhavostí mu ukázala nutnost řešení židovské otázky. Židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena. Jménem Národní demokracie Adam B. Bartoš a Ladislav Zemánek 31.3.2015“¹⁰³

Následně stejný text publikoval ještě 2. 4. 2015 na webových stránkách Národní demokracie, k čemuž ještě přidal jiný text, ve kterém píše například, že případ Anežky Hružové „přispěl k přesvědčení o nebezpečnosti a škodlivosti židovského živilu“ nebo že židovská nadvláda a hrozba přetrvává dodnes.¹⁰⁴

Adam B. Bartoš se proti rozsudku odvolal proti všem výrokům s odůvodněním, že rozsudek má vady jak ve zjištění skutkového stavu, tak v právním posouzení. Odmítal autorství druhého textu na stránkách Národní demokracie, pochybuje

¹⁰¹ *Knihy ABB s.r.o. - fyzické osoby, právnické osoby | Kurzy.cz.* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/08335613/knihy-abb-sro/vztahy/>.

¹⁰² Trestní oznámení: vzkaz na místě vraždy upozorňoval na řešení židovské otázky - Deník.cz. *Deník.cz - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/jihomoravsky-kraj/trestni-oznameni-vzkaz-na-miste-vrazdy-upozornoval-na-reseni-zidovske-otazky-20150418-vscg.html>.

¹⁰³ *Usnesení 4 To 8/2017-221.* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/15129/2020886/4To_8_2017_221+anonym.pdf/c1c622dc-b9ce-42d6-adfa-5ec0b3046f47.

¹⁰⁴ *Usnesení 4 To 8/2017-221.* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/15129/2020886/4To_8_2017_221+anonym.pdf/c1c622dc-b9ce-42d6-adfa-5ec0b3046f47.

o trestnosti výroku „židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena“ a toto tvrzení opírá o právo na svobodu projevu. Navrhl zrušení celého rozsudku a následné zproštění obžaloby. Krajský soud v Brně, který jako soud druhé instance toto odvolání projednával, dne 7. 3. 2017 odvolání zamítnul.¹⁰⁵

Podruhé byl odsouzen obvodním soudem pro Prahu 1 26. 1. 2018 (sp. zn. 44T 7/2017) pro několik trestných činů podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), § 365 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), § 405 a § 365 odst. 1 trestního zákoníku. Tyto trestné činy spáchal mnohočetným veřejným hanobením židovského etnika, prezentováním zavádějících a manipulativních tvrzení o Židech a o imigrantech a sepsáním a následným vybízením ke koupi knih „Obřezaná republika 1 – T. G. Masaryk a Židé“, „Obřezaná republika 2 – První republika a Židé“, „Zpověď. Jsem antisemita?“ a „Obřezaná republika – Chystá se v Česku nový Izrael?“. Dále vydal a nabízel ke koupi knihy s antisemitskou tematikou – „Protokoly Sionských mudrců“, „Přednášky o holocaustu – Sporné otázky pod křížovým výsledkem“ od Germara Rudolfa a „Hilsneriáda a TGM“ od Jana Rysa Rozsévače. Schvalování trestného činu se dopustil komentářem na sociální síti k žhářskému útoku na budovu rakouského Červeného kříže, určenou pro ubytování imigrantů. Tento komentář zněl „*Raději spáleníště, než barák plný parazitů*“. Adamovi B. Bartošovi byl uložen souhrnný trest (ve spojení s trestnými činy, za které byl odsouzen okresním soudem v Jihlavě (č.j. 5T 41/2016-183)) ve výši dvou let odnětí svobody s podmíněčným odkladem na 3 roky. Zároveň mu byl uložen trest propadnutí věci, který se vztahoval primárně na jím vydané knihy (722 kusů knih) a autorská práva k jím sepsaným knihám zmíněným výše. V neposlední řadě mu byl uložen trest propadnutí náhradní hodnoty.¹⁰⁶

I proti tomuto rozsudku se Adam B. Bartoš odvolal k soudu vyšší instance, v tomto případě k Městskému soudu v Praze. Jeho hlavní argument byl založen na tom, že soud odmítl přečíst v hlavním líčení závadné knihy nahlas a četl pouze jejich části. Následně také upozornil na to, že autorská práva nemohou být předmětem

¹⁰⁵ *Usnesení 4 To 8/2017-221*. [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/15129/2020886/4To_8_2017_221+anonym.pdf/c1c622dc-b9ce-42d6-adfa-5ec0b3046f47.

¹⁰⁶ *Usnesení 5 To 219/2018*. [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Usneseni_MS-P_1.11.2018-an.pdf.

trestu propadnutí věci (je nutno podotknout, že stejnou námitku provedla v odvolání státní zástupkyně, která se odvolávala hlavně z důvodu absence peněžitého trestu, na nějž byl podle ní ze zákona nárok). Následně se opět opíral o svobodu projevu založenou Listinou základních práv a svobod a označoval její porušování tímto soudem za nedemokratické.¹⁰⁷

Soud rozhodl 1. 11. 2018 usnesením o zrušení výroku trestu ve věci propadnutí autorských práv ke knihám napsaným Adamem B. Bartošem a zbytek rozsudku nechal nezměněn. Přečtení celých knih v hlavním líčení neviděl jako nutné a souhlasil se soudem první instance v tom, že by se jednalo o nadbytečný úkon. V případě propadnutí autorských práv se vyjádřil, že autorská práva opravdu nemohou být předmětem trestu propadnutí věci, jelikož (mimo jiné) autorská práva ani naplňují právní definici věci podle § 134 trestního zákoníku. Ohledně rozporu s Listinou základních práv a svobod soud tento argument nevyslyšel a konstatoval, že právo na svobodu projevu podle článku 17 Listiny není bezbřehé a sama Listina ho dokonce sama omezuje.¹⁰⁸

„Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.“

Listina základních práv a svobod, čl. 17 odst. 4¹⁰⁹

Příkladem Bartošova veřejného antisemitismu může být demonstrace z roku 2015, která byla namířena proti „zločinům islámu“ a za odvolání Anny Šabatové (v té době veřejné ochránkyně práv). Adam B. Bartoš se na této demonstraci vymezil proti uskupení Islám v ČR nechceme. Nazval ho organizací, kterou ovládají sionisté, a mluvil o tom, že její protesty v České republice jsou vlastně zástěrkou pro velebení Izraele. Toto je jeden z typických příkladů rozpolcení české krajně pravicové scény, která tento problém má dlouhodobě. Mimo to se na této

¹⁰⁷ *Usnesení 5 To 219/2018.* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Usneseni_MS-P_1.11.2018-an.pdf.

¹⁰⁸ *Usnesení 5 To 219/2018.* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Usneseni_MS-P_1.11.2018-an.pdf.

¹⁰⁹ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod* v posledním znění.

demonstraci nechal slyšet, že teroristické útoky v Evropě jsou dílem izraelských tajných služeb (stejně jako 11. září v USA). Označil Židy za skupinu, jež uměle vyvolává migrační krizi, a za skupinu, která se snaží prosadit multikulturalismus, jenž sami vytvořili, protože „*Židé potřebují zničit silné a sebevědomé národy*“, a právě multikulturalismem toho chtějí docílit.¹¹⁰

Na stejné demonstraci vystoupil další řečník (zdrojem označen za Tomáše Chaloupku), který prohlásil že „*Židé ovládají naši budoucnost a naše životy*“ a označil Václava Havla za sionistu, jenž zradil náš stát. V neposlední řadě mluvil o snaze USA a NATO rozpoutat třetí světovou válku, což dělají „pod taktovkou Židů“. Mimo jiné se velice rasisticky vyjadřoval o migrantech a jakýchkoliv lidech jiné než bílé pleti.¹¹¹ Toto je jeden z mnoha případů, kdy Adam B. Bartoš nebyl jediný antisemitsky se vyjadřující řečník na určité demonstraci, a že se tedy nejedná o téma, které by na této extrémní scéně vynášel pouze on.

5.2.2 Knižní tvorba Adama B. Bartoše

Jedním z hlavních forem, kterou Adam Benjamin Bartoš propagoval své antisemitské myšlenky, byla forma knižní. Je autorem čtyř knih, za něž byl pravomocně odsouzen z důvodu jejich antisemitského motivu:

„Obřezaná republika – Chystá se v Česku nový Izrael?“ rok vydání 2014

„Obřezaná republika 1 – T. G. Masaryk a Židé“ rok vydání 2014

„Zpověď. Jsem antisemita?“ rok vydání 2014

„Obřezaná republika 2 – První republika a Židé“ rok vydání 2015

Kromě knihy „Obřezaná republika – Chystá se v Česku nový Izrael?“, která byla vydána v nakladatelství Bodyart Press, nechal vydat ostatní tři knihy ve svém nakladatelství. Knihy ze „série“ Obřezaná republika se věnují tématům vlivu Židů na historii Československa a následně České republiky. Kniha „Zpověď. Jsem antisemita?“ je pro změnu kniha ve formě rozhovoru právě na téma Bartošova vztahu k Židům. Všechny tyto knihy byly následně odsouzeny jako antisemitské

¹¹⁰ *proti zločinům islámu - 2/4. YouTube* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5jtB6fe5tvM>.

¹¹¹ *proti zločinům islámu - 3/4. YouTube* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=C9YZstepCqk>.

a staženy z prodejních pultů, přesto jsou jednoduše k dostání v textových dokumentech na internetu. Toto je velice problematické, jelikož ač se Česká republika snaží prostřednictvím soudů omezit šíření těchto knih ve fyzickém světě, svět digitální jí zcela uniká. Přitom se nejedená o dokumenty uložené v těžce dostupných částech internetu. Knihy „Zpověď. Jsem antisemita?“ a „Obřezaná republika 1 – T. G. Masaryk a Židé“ se v době vzniku psaní této práce daly jednoduše vyhledat na internetovém vyhledávači Google po vyhledání jména knihy doplněného o dodatek „pdf“ (stav ke dni 19. 2. 2023) a v obou případech se jedná o jedny z prvních odkazů.

Právě kniha „Zpověď. Jsem antisemita?“ je jedním z nejvýraznějších projevů Bartošova antisemitismu vůbec. Kniha je koncipovaná jako rozhovor mezi Adamem B. Bartošem a Edvardem Steinským, což je Bartošův pseudonym (jak sám v knize přiznává). Nejdříve kniha řeší volby do Evropského parlamentu, kde Národní demokracie pohořela, ač sám Bartoš získal něco málo přes 7000 hlasů jako neúspěch nebere. Následují další části, které se věnují antisemitismu.

Hned zpočátku Bartoš uvádí, že ho Židé potřebují, aby mohli vytvářet dojem, že něco jako antisemitismus existuje. Tento narativ prochází celou touto knihou – představa Židů, kteří sami ze sebe dělají oběti, a přitom tajně všechno ovládají. Obecně lze říct, že v této knize můžeme nalézt snad všechny možné druhy antisemitismu, které jsou definované v počátku této práce.

Příkladem antijudaismu může být tvrzení o nenávisti ke křesťanům ze strany judaismu:

„...islám a judaismus k sobě vůbec nemají tak daleko, jak si myslíme a jak je nám vštěpováno a že je naopak spojuje nenávisť k nám, nevěřícím, tedy ke křesťanské společnosti...“¹¹²

Dokonce můžeme objevit případ opětovném aplikování narativu rituálních vražd v dnešním moderním světě, kdy Bartoš tvrdí, že je přesvědčen, že Židé tyto vraždy dělali a že je možná dělají dodnes. Následně se zamýšlí nad počtem každoročně

¹¹² BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 57.

zmizelých dětí a tím, jak si jejich krev transfúzí aplikují lidé, aby dosáhli vyššího věku.¹¹³

Často zmiňuje, že by měl český národ být více sebevědomý a aktivně řešit otázku židovstva dřív, než Židé tento národ zničí. Nebo že židovské zájmy nejsou společné se zájmy českého národa, ale národa židovského.¹¹⁴ Toho je typický příklad nacionálního antisemitismu. Rasový antisemitismus je kupříkladu prezentován tvrzením, že Židé mají přirozeně být dobří v spekulacích a nikdy nebudou jiní.¹¹⁵

Následně můžeme najít celou plejádu výroků, které mají dokazovat Židé potají ovládají světové dění. Například tvrdí, že Židé ovládají západní svět, který následně poštvávají proti Rusku jako státu, jenž ještě ovládnutý nemají. Bartošova teorie je taková, že Židé prostřednictvím Západu bojují proti Slovanům, jichž se jako jediných doopravdy bojí.¹¹⁶

Objevují se zde také pochybnosti o způsobu provedení holocaustu, kde je tvrzeno, že si Židé holocaust způsobili sami, aby se mohli pasovat do role obětí. Vyjadřuje své pohoršení nad neustálým opakování témat holocaustu v kultuře a ve sdělovacích prostředcích. Můžeme se také dočíst, že tuto tragédii zorganizovali bohatí Židé, aby obětovali své vlastní lidi démonickým silám, kterým věří.¹¹⁷

„Aby Židé mohli založit Izrael, museli rozpoutat peklo druhé světové války a vymysleli celý koncept holocaustu a dost možná, že i toho Hitlera za tím účelem dosadili.“¹¹⁸

Knihy s názvem „Obřezaná republika“ se věnují vlivu Židů na historii České republiky. Kniha Obřezaná republika 1 – T. G. Masaryk a Židé je uvedená

¹¹³ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 66.

¹¹⁴ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 72-73.

¹¹⁵ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 94.

¹¹⁶ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 69.

¹¹⁷ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 106.

¹¹⁸ BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9. Str. 105.

myšlenkou, že izraelští představitelé mohou obětovat stát Izrael v nadcházejícím jaderném konfliktu. Zde Bartoš přemýšlí o možném znovuosídlení Čech Židy.¹¹⁹ Kniha se poté v naprosté většině věnuje Tomáši Garrigueovi Masarykovi a jeho vztahu k Židům. Obecně je kniha plná tvrzení o celoživotní spolupráci a vlivu Židů na Masaryka, které ale často zůstávají na úrovni předpokladů. Kniha jako taková se pouze snaží svým pohledem reflektovat tuto historickou otázku a k otevřenému antisemitismu moc nesklouzává. Za zmínku stojí spíše bizarní tvrzení, jako například důkaz vlivu židovstva na Masaryka v podobě „zednářského“ modrého klínu na československé státní vlajce.¹²⁰

V druhém díle *Obřezaná republika* s podtitulem *První republika a Židé* Bartoš pokračuje v uvádění argumentů, které jsou často podpořeny výroky vytrženými z kontextu nebo dokonce chybně citovány. Dále jako prameny této knihy používá antisemitské publikace a dává jim stejnou váhu jako publikacím jiným. Opět se setkáváme s tvrzením, že Židé si protižidovské nálady vytvářeli sami, aby se mohli pasovat do role obětí. Kniha opět obsahuje některé až komické výroky, jako například tvrzení, že může existovat fotografie, na níž sedí mladý Václav Havel na kolenou Reinharda Heydricha.¹²¹

Závěr

Antisemitismus jako takový má bezesporu pořád místo na pravicově extrémní straně politického spektra. V současnosti se sice nejedná o masové šíření antisemitských narativů mezi širokou veřejností, ale je otázka, jestli by to bylo vzhledem k českým zákoníkům vůbec možné a jestli by se tímto dala oslovit dostatečná skupina obyvatel. Tradiční antisemitismus, který stojí na nenávisti k Židům jako etniku v současném českém diskurzu nalezneme velice výjimečně. Momentálně můžeme vidět více antisemitismus schovávající se za jiné názory.

¹¹⁹ BARTOŠ, Adam B. *Obřezaná republika – Díl I. T. G. Masaryk a Židé* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://abbartos.files.wordpress.com/2012/10/masaryk_a_zide_final.pdf. Str. 2.

¹²⁰ BARTOŠ, Adam B. *Obřezaná republika – Díl I. T. G. Masaryk a Židé* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://abbartos.files.wordpress.com/2012/10/masaryk_a_zide_final.pdf. Str. 60.

¹²¹ TARANT, Zbyněk a Věra TYDLITÁTOVÁ. *Na počátku bylo slovo...: verbální projevy antisemitismu v moderním českém diskurzu*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0654-8. Str. 116-125.

V naprosté většině jsou to konspirační teorie, v posledních pár letech se tento fenomén rozrostl do neskutečných rozměrů a vzhledem k tomu, že Židé byli už v minulosti do konspiračních teorií zasazeni, tak se tyto představy pouze znovu objevují.

Dalo by se označit za jistotu, že člověk, který by zkoušel uspět s primitivní strategií nenávisti k Židům pouze pro jejich existenci by v dnešní době neuspěl, ostatně i v minulosti byla tendence tuto nenávist vždy racionalizovat. To platí v dnešní době dvojnásob, naprostá většina antisemitských útoků, které mají potenciál zacílit na větší skupinu podporovatelů, vyměňují (stejným způsobem, jako to dělala Komunistická strana v případě se Slánským) slovo „Žid“ za „sionista“, „globalista“, „elita“, „zednář“ apod. Snaha zamaskovat primitivní antisemitské myšlení odborností a bojem za spravedlnost je velice nebezpečným prvkem, jelikož dokáže přesvědčit nejširší skupinu obyvatel.

Antisemitismus není nosné téma současné extrémní pravice, stává se ale tématem, které pomalu ale jistě znovu získává na věrohodnosti a začíná se objevovat stále častěji. Tato problematika tedy nesmí být přehlížena, jelikož ač se momentálně nejedná o výraznou hrozbu, má potenciál se jí stát, jak jsme již jednou v minulosti viděli.

Seznam literatury

Monografie

ARAVA-NOVOTNÁ, Lena. *Nová doba, stará zloba: soudobý antisemitismus v historickém kontextu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2010. ISBN 978-80-7043-937-1.

BARÁNEK, Daniel et al. *Židé v českých zemích v 19.-20. století*. V Praze: Židovské muzeum, 2021. ISBN 978-80-87366-62-2.

BARTOŠ, Adam B. *Zpověď: jsem antisemita?*. Praha: A. Benjamin Bartoš, 2014. ISBN 978-80-905861-0-9.

Bible: písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): podle ekumenického vydání z roku 1985. 2. katolické vyd. Praha: Zvon, 1991. ISBN 8071130095.

BUDIL, Ivo T. a kol. *Encyklopedie dějin antisemitismu*. V Plzni: Západočeská univerzita, [2013]. ISBN 978-80-261-0206-9.

ČAPEK, Karel. *Hovory s T.G. Masarykem*. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0170-x.

DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.

HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Přeložil Zdeněk MASOPUST. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-137-3.

JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3679-2.

KRYL, Miroslav. *Rasismus, antisemitismus, holocaust*. Ústí nad Labem: Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2011. ISBN 978-80-7414-389-2.

LAQUEUR, Walter. *Měnící se tvář antisemitismu: od starověku do dnešních dnů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-927-0.

LIPSTADT, Deborah E. *Antisemitismus: tady a teď*. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2020. ISBN 978-80-7553-761-4.

MESSADIÉ, Gerald. *Obecné dějiny antisemitismu: od starověku po dvacáté století*. Praha: Práh, 2000. ISBN 80-7252-038-5.

PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1.

SCHÄFER, Peter. *Krátké dějiny antisemitismu: kde se zrodila nenávisť k Židům a proč se pořád vrací*. Praha: Paseka, 2022. ISBN 978-80-7637-285-6.

TARANT, Zbyněk a Věra TYDLITÁTOVÁ. *Na počátku bylo slovo...: verbální projevy antisemitismu v moderním českém diskurzu*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0654-8.

VRZGULOVÁ, Monika a Hana KUBÁTOVÁ. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku ve 20. a 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3461-6.

WEIN, Martin Joachim. *Dějiny Židů v českých zemích: od Hilsnera po Slánského*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5779-6.

Zákonná úprava

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod* v posledním znění.

Zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník* v posledním znění.

Webové stránky a elektronické zdroje

BARTOŠ, Adam B. *Obřezaná republika – Díl I. T. G. Masaryk a Židé* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z:

https://abbartos.files.wordpress.com/2012/10/masaryk_a_zide_final.pdf.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1508772039213174793>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1600773085699133440>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1600449148548894721>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1532039613040275459>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1339526764603858945>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1372512508712513536>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1343834910105206784>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1620081713383878657>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1604376321576017922>.

Dělnická mládež. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/DMLadez/status/1590026725219799040>.

Fanoušci Sparty skandovali v zápase proti Třinci antisemitský pokřik - Aktuálně.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/hokej/extraliga/fanousci-sparty-skandovali-v-zapase-proti-trinci-antisemitsk/r~29cd0faa188011ecbc3f0cc47ab5f122/>.

Hans-Ulrich Rudel – legendární druhoválečný pilot a jediný nositel nejvyššího stupně Rytířského kříže. ARMYWEB.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.armyweb.cz/clanek/junkers-ju-87-stuka-a-legendarni-pilot-hans-ulrich-rudel-vyznamenany-rytirskym-krizem-se-zlatymi-dubovymi-ratolestmi-meci-a-brilianty>.

HARZER, Filip. *Střelba v Bratislavě: Co víme o teroru na Slovensku. Seznam Zprávy* [online]. [cit. 23.02.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-stredni-evropa-co-vime-o-teroru-v-bratislave-necitim-litost-neni-to-zabavne-napsal-vrah-216790>.

Kauza Hitlerových projevů [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Vyrozumeni_PCR_3.11.2014-an.pdf.

Knihách ABB [online]. [cit. 22.02.2023]. Dostupné z: <http://knihyabb.cz/content/4-about-us>.

Knihy ABB s.r.o. - fyzické osoby, právnické osoby | Kurzy.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/08335613/knihy-abb-sro/vztahy/>.

MAEGERLE, Anton. Eine Lüge zu viel. *juedische-allgemeine.de* [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.juedische-allgemeine.de/politik/eine-luege-zu-viel/>.

Markétka Gregorová. www.twitter.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/marketkag/status/1371846362392825868>.

NERUDA, Jan. *"Pro strach židovský": politická studie*. Praha: Dr. Grégr a Ferd. Dattel, 1870. [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Jan_Neruda_-_Pro_strach_%C5%BEidovsk%C3%BD_-_1870.pdf.

O nás – Náš program [online]. [cit. 20.02.2023]. Dostupné z: <http://www.delnickamladez.cz/o-nas/nas-program>.

O virus tu nejde – pavelkamas.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://pavelkamas.cz/o-virus-tu-nejde/>.

Otázky a odpovědi, 2. díl (15.1.2023) [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://rumble.com/v25p5se-otzky-a-odpovdi-2.-dl-15.1.2023.html>.

Pavel Kamas. www.facebook.com [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pavel.kamas.39/posts/pfbid02shuxQnhJZu3pSAgJcxY9PMuLsBvdXXuCdbE9W95VYfU1bJDud4u4ztPfZsDkNAsJI>.

PROGRAM – NÁRODNÍ DEMOKRACIE [online]. [cit. 22.02.2023]. Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/program/>.

Program | DSSS - národně a sociálně!. Úvod [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/o-nas/program>.

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2022 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti. Souhrnná situační zpráva 2. pololetí roku 2022 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

proti zločinům islámu - 2/4. YouTube [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5jtB6fe5tvM>.

proti zločinům islámu - 3/4. YouTube [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=C9YZstepCqk>.

Rozsudek Pst 1/2009-348 [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2009/0001_0Pst_0900_679fa453_6a5a_4113_8760_d13c9f3417b3_prevedeno.pdf.

SENKOVÁ, Zita. Tomáš Kraus: Nejbrutálnější projevy antisemitismu u nás zaznívají na fotbalových tribunách [online]. cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/tomas-kraus-nejbrutalnejsi-projevy-antisemitismu-u-nas-zaznivaji-na-fotbalovych-8033313>.

Soud potvrdil peněžité tresty za vydání knihy ‚Mýtus šesti milionů‘ popírající holokaust | iROZHLAS – spolehlivé zprávy [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/mytus-sesti-milionu-holokaust_2206141145_pj.

Spot NE Bruselu – Národní demokracie cenzurovaný ČT. Youtube [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://youtu.be/8SCE4C4T6XE>.

Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030) [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0615&from=EN>.

Tažení proti evropským nacionalistům v režii Sionu [online]. [cit. 20.02.2023]. Dostupné z: http://www.delnickamladez.cz/vaclav-bartek-_dm-brno__-tazeni-proti-evropskym-nacionalistum-v-rezii-sionu.

Tpjn 302/2005. Salvia Kraken – fulltextové prohledávání judikatury [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/Tpjn302/2005>.

Úřední záznam o odložení podnětu [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=21624.

Usnesení 4 To 8/2017-221 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://justice.cz/documents/15129/2020886/4To_8_2017_221+anonym.pdf/c1c622dc-b9ce-42d6-adfa-5ec0b3046f47.

Usnesení 5 To 219/2018 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Usneseni_MS-P_1.11.2018-an.pdf.

USNESENÍ SENÁTU [online]. [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/90463/75783>.

Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. www.mvcr.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2015. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/V%3%bdro%4%8dn%3%ad-zpr%3%a1va-o-projevech-antisemitismu-v-%c4%8cesk%c3%a9-republice-za-rok-2015.pdf>

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2016 a 2017. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/Zpr%3%a1va-o-projevech-antisemitismu-v-%c4%8cesk%c3%a9-republice-v-letech-2016-a-2017-1.pdf>.

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2018. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/V%3%AD-zpr%3%a1va-o-projevech-antisemitismu-2018.pdf>.

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2019. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/Elektronická-data-FZO-VZ19.pdf>.

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2020. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/FZO-VZ20-F4-email.pdf>.

Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice za rok 2021. www.fzo.cz [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: https://www.fzo.cz/wp-content/uploads/VZ21CZ_elektonicka-data.pdf.

Výroční zprávy o projevech antisemitismu v České republice | Federace židovských obcí v ČR. www.fzo.cz [online]. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/vyrocní-zpravy-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice/>.

What is antisemitism? | IHRA. A world that remembers the Holocaust [online]. [cit. 22.2.2022]. Dostupné z: <https://www.holocaustremembrance.com/resources/working-definitions-charters/working-definition-antisemitism>.

Zpráva o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území České republiky v roce 2011 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-extremismus-material-pdf.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2021 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava2021-pdf.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2017 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2017-pdf.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2016 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2016.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2015 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2015.aspx>.

Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2014 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2014-pdf.aspx>.

Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2013 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava2013-web-pdf.aspx>.

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2020 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-2020-fin-pdf.aspx>.

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2019 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2019-pdf.aspx>.

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky za rok 2018 [online]. [cit. 24.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-projevech-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2018.aspx>.